

Korelační závislost mezi nezaměstnaností a kriminalitou

Bc. Lucie Dalajková

Diplomová práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie Dalajková**
Osobní číslo: **A13360**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Korelační závislost mezi nezaměstnaností
a kriminalitou**
Téma anglicky: **A Correlation of the Dependence between Unemployment and
Crime**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujete rešerši literatury, která se vztahuje ke zpracovávanému tématu.
2. Vymezte fenomenologické a etiologické otázky spojené s kriminalitou a nezaměstnaností, včetně historických souvislostí a současné aktuální situace.
3. Analyzujte kriminologické a sociální aspekty nezaměstnanosti.
4. Analyzujte vztah nezaměstnanosti a kriminality.
5. Zpracujte metodiku výzkumné části kvalifikační práce.
6. Výstupy výzkumu a analytické části kvalifikační práce využijte pro vlastní návrhy a opatření.
7. Data statisticky vyhodnoťte a zpracujte do grafů a tabulek.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. HOLMAN, R. Makroekonomie, Praha: C.H. Beck, 2004, ISBN 80-7179-764-3.
2. HOLOMEK, J. Zborník z vedeckej konferencie "Nezaměstnanost a kriminalita", Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíně, 2010. ISBN 978-80-8075-472-3.
3. LIŠKA, V. A KOL. Makroekonomie, 2. Vyd., Professional Publishing, 2004. ISBN 80-86419-54-1.
4. KUČHTA, J., VÁLKOVÁ, H. A KOL. Základy kriminologie a trestní politiky, Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-813-4.
5. MUSIL, J. Úloha trestní politiky při reformě trestního práva. In: Trestní právo, 1/1998.

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mgr. Stanislav Zelinka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

12. ledna 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15.5.2015

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce s názvem „Korelační závislosti ukazatelů nezaměstnanosti a kriminality“ se zabývá porovnáním míry nezaměstnanosti s výší kriminality. V teoretické části je popsána kriminalita, nezaměstnanost a okrajově dosavadní výzkum v této oblasti. Praktická část je zaměřena na závislost mezi výší kriminality a mírou nezaměstnanosti v České republice. Tato závislost byla zkoumána pomocí matematicko-statistické metody korelační analýzy.

Klíčová slova: nezaměstnanost, kriminalita, korelační analýza

ABSTRACT

This diploma thesis named "Correlative dependency of unemployment and crime indicators" deals with unemployment rate related to crime rate. In theoretical part criminality, unemployment and partially previous research on the topic are described. Practical part is focused on the relation between the crime rate and unemployment rate in the Czech Republic. This dependency is researched on the basis of mathematical-statistical method - correlative analysis.

Keywords: crime, unemployment, correlative analysis

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu PhDr. Mgr. Stanislavu Zelinkovi za odbornou pomoc a rady, které mi poskytl při zpracování této diplomové práce.

OBSAH

I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 OBECNÁ VÝCHODISKA	11
2 KRIMINALITA.....	12
2.1 ČLENĚNÍ KRIMINALITY	12
2.2 METODY ZJIŠŤOVÁNÍ ÚROVNĚ KRIMINALITY	14
2.3 KRIMINOLOGIE	15
2.4 PREVENCE KRIMINALITY A TRESTNÍ POLITIKA.....	16
3 NEZAMĚŠTNANOST	19
3.1 ZJIŠŤOVÁNÍ ÚROVNĚ NEZAMĚŠTNANOSTI.....	20
3.2 TYPY NEZAMĚŠTNANOSTI.....	20
3.3 DŮSLEDKY NEZAMĚŠTNANOSTI.....	21
3.4 OPATŘENÍ PROTI NEZAMĚŠTNANOSTI.....	22
4 VÝZKUMY VZTAHU NEZAMĚŠTNANOSTI A KRIMINALITY.....	24
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
5 KORELAČNÍ ANALÝZA.....	27
5.1 MÍRA REGISTROVANÉ NEZAMĚŠTNANOSTI	28
5.2 KORELAČNÍ ANALÝZA MEZI NEZAMĚŠTNANOSTÍ A VYBRANÝMI DRUHY KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	29
5.2.1 Korelační analýza mezi nezaměstnanosti a celkovou kriminalitou v České republice	29
5.2.2 Nezaměstnanost a násilná kriminalita	30
5.2.3 Nezaměstnanost a mravnostní kriminalita	31
5.2.4 Nezaměstnanost a majetková kriminalita.....	32
5.2.5 Nezaměstnanost a ostatní kriminalita.....	33
5.2.6 Nezaměstnanost a hospodářská kriminalita	34
5.2.7 Nezaměstnanost a zbývající kriminalita.....	36
5.3 KORELAČNÍ ANALÝZA MEZI NEZAMĚŠTNANOSTÍ A VYBRANÝMI DRUHY PŘESTUPKŮ V ČESKÉ REPUBLICE	37
5.3.1 Nezaměstnanost a přestupky proti majetku.....	37
5.3.2 Nezaměstnanost a přestupky proti občanskému soužití.....	38
5.4 KORELACE	40
5.5 VÝSLEDKY KORELAČNÍ ANALÝZY JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ KRIMINALITY	41
5.6 VÝSLEDKY KORELAČNÍ ANALÝZY U PŘESTUPKŮ	43
6 KORELAČNÍ ANALÝZA VYBRANÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ.....	45
6.1 MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA	45
6.1.1 Z násilně	45
6.1.2 Pohlavní zneužívání v závislosti	46
6.1.3 Pohlavní zneužívání ostatní.....	47
6.1.4 Komerční forma sexuálního zneužívání.....	48
6.1.5 Ostatní pohlavní úchytky	50
6.1.6 Ohrožování pohlavní nemocí	51
6.1.7 Ublížení na zdraví pohlavní nemocí	52
6.1.8 Ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti	53

6.1.9	Kuplířství.....	54
6.1.10	Soulož mezi příbuznými	55
6.1.11	Obchodování s lidmi	56
6.1.12	Ostatní mravnostní trestné činy.....	57
6.1.13	Výsledky korelační analýzy u mravnostní kriminality	58
6.2	OSTATNÍ KRIMINALITA	60
6.2.1	Výbuchy	60
6.2.2	Nedovolené ozbrojování	61
6.2.3	Maření výkonu úředního rozhodnutí.....	62
6.2.4	Podílnictví	63
6.2.5	Obchodování s dětmi.....	64
6.2.6	Výtržnictví.....	65
6.2.7	Šíření toxikomanie	67
6.2.8	Požáry.....	68
6.2.9	Výsledky korelační analýzy u ostatní kriminality.....	69
ZÁVĚR		71
NÁVRHY A OPATŘENÍ		72
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		74
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		76
SEZNAM GRAFŮ		77
SEZNAM TABULEK.....		79
SEZNAM OBRÁZKŮ		81

ÚVOD

Mezi veřejností je velmi rozšířen názor, že nezaměstnanost je jednou z hlavních příčin kriminality. Toto tvrzení má jistě svou logiku, jelikož nezaměstnaní nemají příležitost legálního výděлку, a proto je u nich větší pravděpodobnost, že budou páchat trestnou činnost, aby si tímto způsobem obstarali prostředky pro obživu. Toto tvrzení často slycháváme jak z úst politiků, tak z médií. Cílem této práce bylo na základě vývoje nezaměstnanosti a kriminality, určit korelační závislost jednotlivých druhů kriminality a nezaměstnanosti. Dle výše uvedeného tvrzení by teoreticky mělo platit, že nezaměstnaní páchají majetkovou trestnou činnost, aby naplnili své potřeby, na které nemohou dosáhnout, jelikož k jejich dosažení nemají legální prostředky. Zda je toto tvrzení pravdivé nebo naopak nebo zda budou pozitivně korelovat jiné druhy kriminality budeme zjišťovat.

V úvodní části této práce, je stručně popsána samotná korelační analýza.

Druhá kapitola práce se věnuje kriminalitě. Obecně popisuje co to kriminalita je a jak se člení. Třetí kapitola se věnuje nezaměstnanosti. Jejím členěním a uvádí, jaké máme druhy nezaměstnanosti. Také jsme si něco řekli o opatření proti nezaměstnanosti a jaké jsou důsledky nezaměstnanosti.

Čtvrtá kapitola se věnuje výzkumu vztahu nezaměstnanosti a kriminality.

Pátá kapitola je tvořena samotným výzkumem, který vycházel ze statistických údajů míry nezaměstnanosti a kriminality v České republice za rok 2006 až 2013. Toto období bylo zajímavé mimo jiné i tím, že došlo k celosvětové ekonomické krizi, která zasáhla i naši republiku a v roce 2009 došlo ke skokovému nárůstu míry nezaměstnanosti, která vygradovala v roce 2010.

V tomto výzkumu byla použita matematicko-statistická metoda korelační závislosti. Ta zkoumá korelační závislost mezi nezaměstnaností a kriminalitou.

Nejprve budeme pomocí korelační analýzy zkoumat, která kriminalita bude nejvíce pozitivně korelovat s nezaměstnaností. Kriminalitu, která bude pozitivně korelovat, budeme dále podrobněji rozebírat, a to na jednotlivé trestné činy, které pod ni spadají a u těchto trestných činů opět provedeme korelační analýzu. Stejný postup bude proveden i u přestupků, kde byla použita data za stejné období, jako byla použita u jednotlivých druhů kriminality.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBECNÁ VÝCHODISKA

Korelační analýza ve své podstatě zkoumá vztah mezi dvěma veličinami. A to tak, pokud se mění jedna veličina, mění se i druhá. A pokud se mezi dvěma veličinami korelace projeví, je pravděpodobné, že na sobě závisejí nebo se nějakým způsobem ovlivňují. Veličinami, které budou v této práci zkoumány, jsou nezaměstnanost a kriminalita. Výstupem korelační analýzy je korelační koeficient, který určuje míru závislosti těchto veličin.

Korelační analýza je často využívaná metoda. S její aplikací se můžeme setkat zejména v ekonomii, elektrotechnice, biologii, matematice apod.

Jako příklad ze života můžeme uvést např. životosprávu. Ta ovlivňuje naše zdraví. Pokud se budeme stravovat zdravě a cvičit, budeme mít dobrou fyzickou kondici a budeme mít menší pravděpodobnost zdravotních problémů. Pokud ovšem svoji životosprávu změníme a přestaneme cvičit a zdravě jíst, je pravděpodobné, že nás budou trápit zdravotní problémy jako je např. vysoký tlak a cukrovka. Životospráva a zdraví jsou dvě veličiny, které se mohou ovlivňovat.

Na základě výzkumů, které byly v minulosti provedeny, byl zjištěn vztah mezi nezaměstnaností a kriminalitou. Východiskem pro tyto výzkumy byla Beckerova „Ekonomická teorie kriminality „,

2 KRIMINALITA

Kriminalita (z latinského *criminalis* = zločinný; *crimen* = zločin) též zločinnost, znamená výskyt trestného neboli kriminálního chování, vyjádřený souhrnem trestných činů spáchaných ve společnosti. Kriminalita je též úhrn činů uvedených v trestním zákoníku obvykle popisovaných podle prostoru, času, rozsahu, struktury a pohybu. V obecném slova smyslu je to zločinnost, tedy společenský jev, kterým se rozumí souhrn trestné činnosti [1].

Kriminalita je jedním ze sociálně patologických jevů. Rozlišuje se kategorie zjevná, která je statisticky registrována, a kategorie skrytá neboli latentní.

Mezi nové a současné jevy v kriminalitě ve světě patří terorismus, organizovaný zločin, hospodářská trestná činnost nadnárodních organizací, růst drogové kriminality, kyberterorismus, ničení životního prostředí, vandalismus. Moderní přístupy zdůrazňují důležitost komplexního boje s kriminalitou, rozvíjí se vědní obor viktimologie, zabývající se zkoumáním obětí trestné činnosti a též behaviorální analýza neboli analýza chování.

2.1 Členění kriminality

Pro svou diplomovou práci jsem kriminalitu rozdělila na kategorie, kterými se budu zabývat. Tyto kategorie vychází ze statistik Policie ČR. Těmito kategoriemi kriminality jsou následující:

- celková kriminalita
- násilná kriminalita
- mravnostní kriminalita
- majetková kriminalita
- ostatní kriminalita
- zbývající kriminalita
- hospodářská kriminalita

Hospodářská kriminalita zahrnuje hospodářské podvody, insolventní delikty poškozující věřitele, delikty proti hospodářské soutěži atd [6].

Kriminalitu můžeme dále rozdělit na tři skupiny dle závažnosti a to:

a) kriminalita drobná

Mezi drobnou kriminalitu můžeme zařadit krádeže majetku malého materiálního a finančního rozsahu, dále některé lehké formy agrese a podvodné jednání. Můžeme sem také zařadit rasistické či fašistické projevy.

b) kriminalita středně závažná

Kriminalita středně závažná zahrnuje už vážnější majetkové delikty, útoky na veřejné činitele, ovšem bez následků vážného ublížení na zdraví anebo také sexuální deviace.

c) kriminalita závažná

Poslední skupinou je kriminalita závažná, ta zahrnuje zejména zločinné jednání s následkem smrti, teroristické jednání, dále únosy nebo majetkové trestné činy jejichž následkem je trvalá ekonomická nebo morální újma. [10]

Dále je třeba definovat pojem trestný čin. Podle § 13 odst. 1 trestního zákoníku, je trestným činem protiprávní čin, který trestní zákoník označuje za trestný, a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. Tato definice trestného činu opustila uvádění nebezpečnosti činu pro společnost jako samostatné a nezávislé podmínky trestnosti a sjednotila její posuzování s posuzováním formálního naplnění skutkové podstaty. Přesto je pro aplikaci trestního zákoníku i nadále nutné splnit podmínku společenské škodlivosti, lze jej tedy aplikovat jen tehdy, když je spáchaný čin společensky škodlivý a kdy nestačí uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu, zejména zákona o přestupcích (§ 12 odst. 2). V této souvislosti je tedy možné hovořit o formálně-materiálním pojetí trestní odpovědnosti. [19]

Trestné činy jsou podle tohoto trestního zákoníku rozlišovány na:

Přečiny - všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné, za něž hrozí trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do 5 let.

Zločiny - všechny úmyslné trestné činy, za něž hrozí trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nad 5 let. Zvláštní kategorií zločinů jsou pak zvláště závažné zločiny, kde hrozí trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let. [19]

Samostatnou kategorii poté tvoří přestupky:

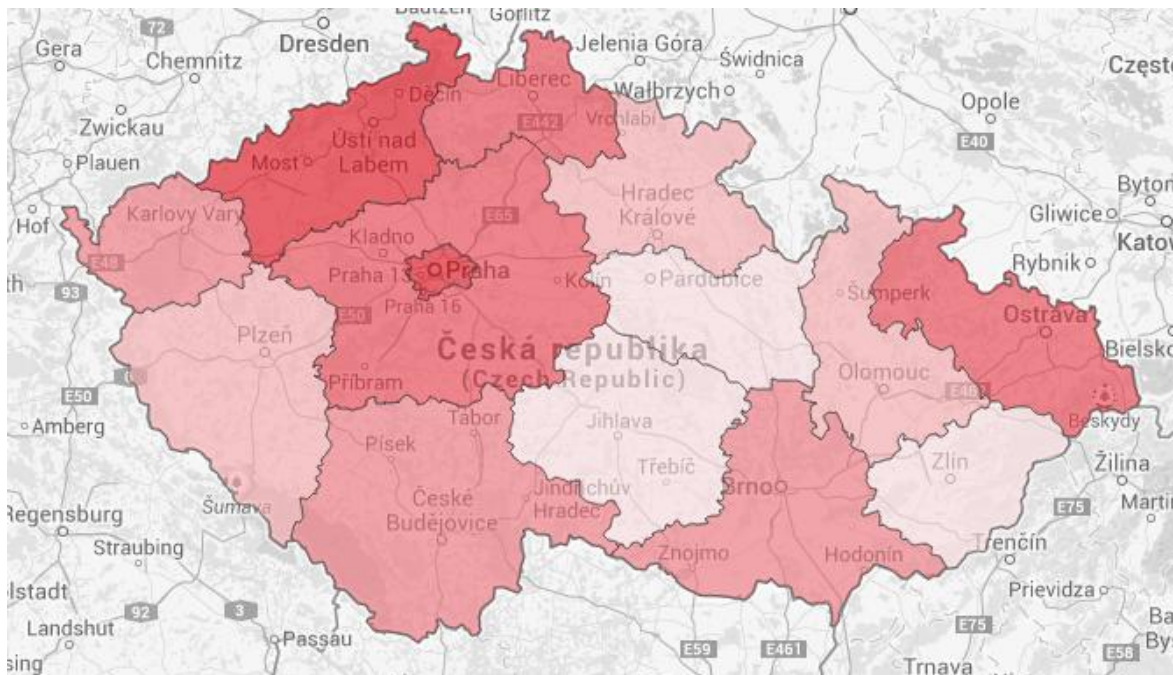
- přestupky proti majetku
- přestupky proti občanskému soužití

Přestupkem se dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. [19]

2.2 Metody zjišťování úrovně kriminality

Ke zjišťování úrovně kriminality se používají data, která shromažďuje Ministerstvo vnitra ČR. Tato data se získávají na základě hlášení o kriminalitě od jednotlivých složek Policie ČR. Můžeme zde najít údaje o kriminalitě jak pro celou ČR, tak pro jednotlivé kraje či okresy.

Pro představu je následující mapka, na které je zobrazeno, jaká byla výše kriminalita v jednotlivých krajích ČR za rok 2013.

Obrázek 1 Mapa kriminality [4]

Nejvyšší kriminalita byla v Ústeckém kraji, celkově zjištěných 29 848 trestných činů, dále hlavní město Praha s celkovým počtem 82 005 trestných činů a Moravskoslezský kraj s 42 853 trestnými činy. Naopak nejnižší kriminalita je v kraji Zlínském, Pardubickém a na

Vysočině. Za rok 2013 bylo v České republice zjištěno celkem 325 366 trestných činů. [4] Nejvíce trestných činů bylo zjištěno v měsíci březnu, naopak nejméně v prosinci. Zda je výše kriminality spojena s nezaměstnaností, budu zjišťovat v praktické části této práce.

2.3 Kriminologie

Definice vymezení kriminologie je akceptované jako samostatné, interdisciplinární vědy, která zkoumá za pomoci teoretických postupů a empirických metod kriminalitu, její příčiny, projevy a latenci, pachatele, oběť a jejich vzájemný vztah, sankční systémy a jejich účinnost, formální sociální kontrolu kriminality uskutečňovanou prostřednictvím trestní justice, neformální sociální kontrolu, společenské procesy kriminalizace a viktimizace, prevenci a veřejný názor na kriminalitu. [2]

Další její významnou charakteristikou je to, že na rozdíl od jiných vědních disciplín se jedná o vědu empirickou, tzn. zaměřenou na poznávání reálných jevů a okolností souvisejících s kriminalitou. Jako empirická věda vychází z teoretických koncepcí a modelů, které lze prověřit vědeckými metodami. Hlavním požadavkem, který je na kriminologii kladen je, aby si zachovala svoji nestrannost a vědeckou objektivitu a nepodlehla politickým tlakům, což je často nelehké, protože právě kriminologické poznatky jsou snadno zneužitelné.

	Klasická a neoklasická kriminologie	Pozitivistická kriminologie
Hlavní předmět zájmu	Trestný čin	Pachatel
Pojetí pachatele	Svobodná vůle Racionální, kalkující Normální	Předurčený ke zločinu Hnán biologickými, psychologickými a jinými vlivy Patologický
Reakce na zločin	Tresty přiměřené skutku	Léčení a převýchova, které stavějí na individuálních charakteristikách

Tabulka č. 1 Základní směry kriminologického uvažování [8]

Kriminologie je věda o kriminalitě (zločinnosti), o jejích pachatelích a obětech a o její kontrole. Samotné slovo "kriminologie" je přitom odvozeno od latinského *crimen* (zločin) a řeckého *logos* (zde ve smyslu učení). Poprvé tohoto termínu použil francouzský antropolog Topinard v roce 1879. O šest let později se tento výraz objevil i v názvu Garofalovy knihy "Criminologia". Jako samostatný vědní obor se kriminologie konstitovala ve druhé polovině 19. století v Itálii, ovšem jejímu vzniku předcházela celá řada prací předních světových myslitelů, kteří se otázkou zločinu zabývali. [3] Po více než stoletém úspěšném rozvoji ve světě (zejména v Evropě a v USA) je dnes kriminologie uznávána jako samostatná vědecká a pedagogická disciplína. Proces postupné institucionalizace tohoto oboru pokročil natolik, že dnes existuje celá řada kriminologických výzkumných institutů, bezpočet kriminologických učebnic a monografií, kriminologie se přednáší na univerzitách a existují i samostatné kriminologické fakulty. [3]

Kriminologie je naukou multidisciplinární. Kriminalita jako sociálně patologický fenomén má totiž aspekty společenské i osobnostní, a tak kriminologie čerpá své poznatky například ze sociologie, psychologie, psychiatrie, kriminalistiky, pedagogiky, trestního práva, statistiky a dalších oborů. Současně je kriminologie vědou empirickou, neboť zkoumá kriminalitu jako reálný jev. Základním a trvalým úkolem kriminologie je získávání poznatků o kriminalitě a jejích souvislostech. Mezi tyto poznatky patří např. příčiny kriminality, jevové podoby kriminality, poznatky o pachatelích a obětech, sociální kontrola zločinnosti a zacházení s pachateli trestných činů. [6]

Výsledky kriminologického poznání mají sloužit především zákonodárným orgánům, justičním orgánům a dalším orgánům sociální kontroly. [3]

2.4 Prevence kriminality a trestní politika

Kriminální prevencí jsou označovány takové strategie, které jsou zaměřeny na eliminaci nebo omezování nepříznivého vlivu určitých jevů, aktivit a skutečností vytvářejících kriminalitu nebo ji doprovázejí (nezaměstnanost, chudoba, rozvrácené rodiny apod.). Zjednodušeně řečeno je prevence snahou o to, aby k trestné činnosti opakovaně v budoucnu již nedocházelo.

Kriminální prevenci lze dělit do různých skupin, podle toho, na co klademe důraz z hlediska obsahu, příležitosti, oběti a hlavních adresátů. Společným úkolem všech

preventivních strategií je snaha omezovat vliv faktorů vyvolávajících nebo zesilujících pravděpodobnost výskytu kriminálních forem chování. [5]

Preventivní znaky lze rozdělit do několika skupin a to:

1) podle šíře záběru

Sem můžeme zařadit prevenci primární a sekundární. Primární prevence má jít do hlubší příčiny trestné činnosti, měnit rámcové společenské podmínky. Je to strategie, která má cíleným způsobem ovlivňovat příčiny trestné činnosti a vytvářet předpoklady k zajištění socializace občanů. Naopak sekundární prevence má za úkol změnou podmínek odradit pachatele od konání trestné činnosti. Může to být například instalace kamerových systémů, veřejné osvětlení apod, nenechávat hotovost a cennosti v automobilech, a také je důležitá informovanost a poučení občanů o tom, jak se chovat, aby se nestali oběťmi. Protože v tomto případě příležitost dělá zloděje. [6]

2) podle charakteru přijímaných opatření

Do této kategorie zařazujeme organizační prevenci, která zahrnuje opatření organizační podoby (např. zlepšení dohledu na odsouzené, vytváření speciálních útavů). Dále technická prevence což je instalace různých poplašných zařízení či lepší vybavenost příslušníků hlídkové služby. A poslední skupinou je výchovná prevence. Ta obsahuje výchovná a vzdělávací opatření. [6]

3) podle zaměření a účinku opatření

Zde mohu uvést např. generální prevenci. Jejím působením mají být odstrašeni potencionální pachatelé trestné činnosti. Druhou skupinou je speciální prevence. Na rozdíl od generální prevence, se speciální zaměřuje na jednotlivé konkrétní pachatele a působí na ně odstrašením a znovuzачleněním do společnosti. [6]

Trestní politika je součástí obecné politiky speciálně zaměřené na kontrolu kriminality a ji doprovázejících nebo jinak s ní souvisejících sociálně patologických jevů. Využívat můžeme poznatků získaných vědeckými metodami a postupy, zejména kriminologickým výzkumem nebo uplatňováním trestněprávních norem v praxi, včetně snahy o sjednocování této aplikační praxe. [2]

Účelem trestní politiky státu je kontrola nad trestnými činy. Zahrnuje veškeré státní a společenské instituce, strategie a sankce, které mají směřovat k zabránění nebo likvidaci trestné činnosti ve společnosti. [6]

Z hlediska nástrojů, dělíme trestní politiku na následující:

- 1) vědeckou trestní politiku, kterou se rozumí zpravidla využívání výsledků kriminologického výzkumu, statistických analýz a dalších vědecky ověřených postupů a procedur
- 2) praktickou trestní politiku, kterou se rozumí konkrétní aplikace norem trestního práva při usměrňování kriminality státními orgány, především orgány činnými v trestním řízení, včetně jejího sjednocování na úrovni řídicích instancí. [7]

3 NEZAMĚSTNANOST

Nezaměstnanost je jeden z makroekonomických problémů, se kterým se potýká dnešní moderní společnost. Výše nezaměstnanosti má velký vliv na společnost i na politiku. Některá opatření makroekonomické politiky jsou formována s ohledem na nezaměstnanost a její dopady. [11]

Nezaměstnanost vzniká tak, že je na trhu práce převis nabídky pracovní síly nad poptávkou po pracovní síle. Populaci dané země můžeme rozčlenit na ekonomicky aktivní obyvatelstvo což je pracovní síla. To jsou zaměstnaní a nezaměstnaní a obyvatelstvo ekonomicky neaktivní.

Zaměstnaní

Do této skupiny patří obyvatelstvo patnáctileté a starší, které má placené zaměstnání nebo sebezaměstnání (včetně osob dočasně v práci nepřítomných, ale s formální vazbou k zaměstnání, jako např. osoby ve stavu nemocných nebo na mateřské dovolené). [11]

Nezaměstnaní (U)

V ekonomii se za nezaměstnané považují ty osoby, které jsou v produktivním věku a nemají placené zaměstnání ani příjem ze sebezaměstnání, jsou dočasně uvolněny z práce a čekají, že budou opětovně zaměstnání. Dále ty osoby, jež aktivně hledají práci a jsou ochotny do zaměstnání nastoupit. Spolu se zaměstnanými tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo pracovní sílu země. [12]

Nezaměstnanost se vyjadřuje ukazatelem míry nezaměstnanosti,

$$n = \frac{N}{L} \times 100 (\%)$$

kde **n** je míra nezaměstnanosti, **N** počet zaměstnaných a **L** celkový počet práceschopných, kteří pracují nebo se ucházejí o místo. Dohromady tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo. [12]

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (osoby mimo pracovní sílu) tvoří osoby, které nejsou zaměstnány a nejsou ekonomicky aktivní, např. děti předškolního věku, osoby navštěvující různé vzdělávací instituce, starobní důchodci, osoby dlouhodobě nemocné nebo invalidé apod. [11]

3.1 Zjišťování úrovně nezaměstnanosti

Měření nezaměstnanosti nebývá zcela přesné. V České republice se nezaměstnanost sleduje na základě údajů, které poskytují úřady práce, a které se publikují s měsíční frekvencí. Český statistický úřad proto provádí se čtvrtletní periodicitou výběrové šetření pracovních sil, v jehož rámci zjišťuje také údaje o nezaměstnanosti. Výsledky obou způsobů měření nezaměstnanosti v ČR se navzájem mírně liší a pravděpodobně se odchyľují také od skutečné míry nezaměstnanosti. [11]

3.2 Typy nezaměstnanosti

Jsou různé typy nezaměstnanosti, které se liší příčinami a také následky. Jedni mohou přijít o práci svou vlastní vinou, jiní zase díky špatné ekonomické situaci. Někteří najdou novou práci za pár dní, jiným to trvá měsíce nebo roky a někdo nenajde novou práci nikdy. Jsou i tací, kteří nepracují dobrovolně. Proto se postupem času začaly rozlišovat jednotlivé typy nezaměstnanosti. Existuje několik kritérií, podle kterých můžeme dělit tyto typy nezaměstnanosti.

Dělit nezaměstnanost můžeme např. podle doby jejího trvání a to :

- a) krátkodobá- nezaměstnanost je kratší než 12 měsíců
- b) dlouhodobá – nezaměstnanost je delší než 12 měsíců
- c) velmi dlouhodobá – nezaměstnanost je delší než 36 měsíců

Dále můžeme nezaměstnanost na dobrovolnou a nedobrovolnou. [11]

Typy podle souvislosti s hlavními příčinami nezaměstnanosti:

- a) Frikční nezaměstnanost

Frikční nezaměstnanost je dočasná nezaměstnanost. Vzniká na základě pohybu pracovníků a je tedy spojena s jejich vstupem na trh práce a výstupem z něho, neboli normálním obratem pracovní síly.

- b) Strukturální nezaměstnanost

Strukturální změny, kterými ekonomika prochází, vyžadují přizpůsobení na straně zdrojů. Ke strukturální nezaměstnanosti dochází tehdy, pokud toto přizpůsobení není dostatečně pružné a vede tak k nezaměstnanosti v některých odvětvích, povoláních nebo oblastech, ve kterých se poptávka po práci snižuje rychleji než její nabídka. Strukturální nezaměstnanost

je způsobena hlavně změnami v požadované kvalifikaci u pracovníků, protože došlo ke změně technologických podmínek výroby nebo došlo ke změnám v relativní konkurenční schopnosti jednotlivých odvětví. Strukturální nezaměstnanost může trvat i několik let a je spojena s rekvalifikací pracovníků. [13]

c) Cyklická nezaměstnanost

Cyklická nezaměstnanost je spojena s klesající fází hospodářského cyklu. V průběhu recese je celková poptávka v ekonomice nedostatečná, a tím je i poptávka po práci nízká. V této situaci je počet lidí hledajících práci vyšší, než počet volných míst. Snížení tohoto typu nezaměstnanosti je jedním z hlavních cílů makroekonomické politiky.

d) Sezónní nezaměstnanost

Některé zdroje uvádějí ještě další druh nezaměstnanosti a to nezaměstnanost sezónní. Nedefinuje-li se tento typ nezaměstnanosti samostatně, je součástí frikční nezaměstnanosti. Je-li vyčleněn samostatně, jedná se o nezaměstnanost v některých specifických profesích, které lze vykonávat pouze v určité roční dobu (zemědělec, lyžařský instruktor apod.). [13]

3.3 Důsledky nezaměstnanosti

Nezaměstnanost s sebou přináší náklady, které jsou spojeny s cyklickou nezaměstnaností, na druhou stranu může mít i jisté přínosy, zvláště jde-li o nezaměstnanost frikční.

Nezaměstnanost přináší náklady nám všem. Nezaměstnaní dostávají podporu v nezaměstnanosti, která snižuje jejich obtíže spojené se ztrátou výdělku, ale všichni zaměstnaní platí platby pojištění v nezaměstnanosti.

Náklady na nezaměstnanost můžeme rozdělit do následujících skupin:

a) Ztráta agregátního výstupu a důchodu

Jedná se o náklady představované hodnotou výstupu, která by byla nezaměstnanými vyprodukována, kdyby pracovali. Tyto náklady nejsou zanedbatelné. Jestliže je úroveň zaměstnanosti pod plnou zaměstnaností, pak dochází ke ztrátě výstupu. Pokud dojde ke zvýšení nezaměstnanosti o 1% nad přirozenou míru nezaměstnanosti, pak se výstup sníží o 2 - 3% pod svou potenciální úroveň. Tento vztah je znám jako Okunův zákon.

b) Znehodnocení lidského kapitálu

Lidský kapitál je hodnota vzdělání a nabytých schopností a dovedností jedince. Dlouhotrvající nezaměstnanost přispívá ke ztrátě těchto schopností a tím snižuje hodnotu lidského kapitálu. [11]

c) Zvýšení kriminality

U některých skupin může být nezaměstnanost spojená i s kriminalitou. Jestliže si lidé nemohou vydělat legálním způsobem, mohou se pokusit získat peníze prostřednictvím trestného činu. Vyšší míra nezaměstnanosti tak může být spojena s vyšší kriminalitou, jak je tomu v některých regionech.

d) Ztráta lidské důstojnosti

Dalším nákladem nezaměstnanosti je ztráta sebeúcty, která může postihnout zvláště ty, kdož jsou dlouhodobě nezaměstnaní. Společenské a psychické následky nezaměstnanosti mohou být mnohem významnější než finanční ztráty, i když je obtížné tyto náklady změřit. [11]

3.4 Opatření proti nezaměstnanosti

27. a 28. června 2013 se v Bruselu konalo zasedání představitelů členských zemí EU, kteří se dohodli na komplexním přístupu v boji proti nezaměstnanosti. Byla navržena konkrétní opatření, která by měla zlepšit situaci mladých lidí.

Boj s nezaměstnaností mladých lidí v Evropské unii bude založen na těchto opatřeních:

- urychlení iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí a předsunutí finančních prostředků na tuto iniciativu,
- urychlení provádění záruk pro mladé lidi,
- větší mobilita mladých lidí,
- větší zapojení sociálních partnerů. [14]

V České republice je toto zájmem Ministerstva práce a sociálních věcí.

Ministerstvo práce a sociálních věcí je ústředním orgánem státní správy, do jehož působnosti spadá mimo jiné i péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc. Součástí této péče je i realizace opatření v oblasti sociálního začleňování.

Účelem a předmětem sociálního začleňování je boj s chudobou a zabraňování sociálnímu vyloučení, které má velmi komplexní podobu a projevuje se problémy v mnoha dimenzích, jejichž řešení vyžaduje integrovaný přístup. [14]

V právním řádu České republiky (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů) je sociální začleňování definováno jako proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

K obecným cílům sociálního začleňování tak patří:

- zajištění účasti v zaměstnání a rovného přístupu ke všem zdrojům, právům, zboží a službám
- prevence rizika sociálního vyloučení
- pomoc nejvíce zranitelným
- mobilizace všech relevantních aktérů. [14]

Zejména je důležitá zaměstnanost. Nezaměstnanost může negativně ovlivnit růst kriminality. Lidé, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní, můžou prostředky pro svoji obživu shánět i trestnou činností, jako jsou krádeže, loupežná přepadení apod.

Od roku 2006 do roku 2013 se míra nezaměstnanosti pohybovala od 7,67 do 9,58%. [23]

4 VÝZKUMY VZTAHU NEZAMĚSTNANOSTI A KRIMINALITY

Výzkumy testující vzájemný vztah nezaměstnanosti a kriminality se realizují téměř po celém světě. Východiskem většiny z nich je Beckerova Ekonomická teorie kriminality.

V roce 1968 byl publikován v časopisu *Journal of Political Economy* článek od Garyho Beckera. V tomto článku Becker vysvětluje to, že někteří lidé se stávají kriminálníky kvůli výhodnosti trestné činnosti v porovnání s legální prací, když vezmou do úvahy pravděpodobnost zatčení a usvědčení a přísnost trestu, který jim hrozí. Becker zde popisuje racionálně se chovajícího jedince, který porovnává očekávaný užitek z různých činností. Pokud daný užitek z nelegální činnosti převyší ostatní, stane se daný jedinec zločincem. Na základě toho Becker odvozuje následující funkci: $O_j = O_j(p_j, f_j, u_j)$, kde:

O_j je počet zločinů spáchaných za určitou dobu,

p_j je pravděpodobnost odsouzení,

f_j je výše trestu stanoveného za daný zločin,

u_j jsou další vlivy, mezi které patří např. výše příjmu z legální a nelegální činnosti nebo jedincova ochota spáchat trestný čin. [15]

Růst p_j , f_j nebo obou současně má za následek snížení očekávaného užítku z nelegální činnosti, načež klesne i počet spáchaných zločinů. [15]

Autoři Cantor a Land (1985) ve své práci uvedli kompletní strukturální model vztahu nezaměstnanosti a kriminality. Podle nich se většina studií do té doby zaměřovala zejména na vliv nezaměstnanosti na motivaci pachatelů. Cantor a Land (1985) vyslovili hypotézu, že efekt příležitosti funguje téměř okamžitě, protože růst míry nezaměstnanosti je považován za průvodní jev hospodářské recese, kdežto motivační efekt je zpožděn čerpáním úspor obyvatelstva a různých sociálních podpor v nezaměstnanosti. Tuto hypotézu ve své práci ověřují na ročních národních časových řadách USA z let 1946-1982 pro sedm trestných činů - vražda, znásilnění, napadení, loupež, vloupání, krádež automobilu a ostatní krádeže. Okamžitý efekt příležitosti a zpožděný motivační efekt se projevil u trestných činů s majetkovou složkou. U čistě násilných činů se motivační efekt neprokázal. [16]

Vztahy mezi hospodářskými podmínkami a kriminalitou můžeme rozdělit do čtyř kategorií:

- 1) legální příležitosti – relativně vysoká nezaměstnanost a problémy spojené s hospodářskou recesí snižují náklady příležitosti času stráveného trestnou činností a tím mohou zvýšit kriminalitu;
- 2) zločinné příležitosti – hospodářská recese může naopak odradit od trestné činnosti tím, že snižuje kvalitu příležitostí, zejména pro majetkové trestné činy. Nezaměstnaní tráví více času doma, čímž vlastně chrání svůj majetek, klesá poptávka po kradeném zboží a lidé u sebe mohou nosit méně hotovosti;
- 3) použití kriminogenního zboží (alkohol, drogy, zbraně) – intoxikace je považována za významnou příčinu zejména násilné kriminality. Pokud ve společnosti roste spotřeba tohoto zboží, může růst i kriminalita;
- 4) odezva systému trestní justice na zločinnost – snížení příjmu z daní během recese může vést k nižším rozpočtům policie a soudů a tedy jejich schopnosti bojovat s kriminalitou. [17]

V České republice se zabývaly výzkumy, které spojují nezaměstnanost a kriminalitu například práce Ivety Havlíkové (2013) a Martiny Zemanové (2013).

Havlíková (2013) ve své práci zkoumá vliv míry nezaměstnanosti na sedm druhů trestných činů a to : kapesní krádeže, krádeže věcí z automobilů, krádeže motorových vozidel, krádeže vloupáním do obchodů, krádeže vloupáním do restaurací a hostinců, krádeže vloupáním do domů a krádeže vloupáním do bytů. Svou analýzu provedla na základě denních dat ze čtyř pražských obvodů v letech 2005 - 2010. Statisticky významný koeficient, který určuje vztah mezi mírou nezaměstnanosti a kriminalitou, je v její práci pouze u modelu krádeží motorových vozidel a krádeží vloupáním do obchodů. Zjišťuje, že růst nezaměstnanosti o jedno procento způsobí pokles krádeží motorových vozidel o 1,2 motorových vozidel na milion obyvatel za jeden den a pokles vloupání do obchodů o 0,32 obchodů na milion obyvatel za jeden den. [18]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 KORELAČNÍ ANALÝZA

V našem výzkumu jsme se zabývali vlivem míry nezaměstnanosti na vybrané kategorie kriminality v České republice v letech 2006 až 2013. V následujícím odstavci je stručně přiblížena naše republika.

Podle Českého statistického úřadu, měla Česká republika k 30. Červnu 2014 10 521 646 obyvatel.[22] Česká republika je tvořena třemi regiony, kterými jsou Čechy, Morava a Slezsko. Dále se Česká republika se člení na 14 krajů. Jmenovitě to je Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královehradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj a Moravskoslezský kraj. Česká republika je parlamentní republikou, která vznikla dne 1. ledna 1993 po rozdělení Česko-slovenské federativní republiky. Hlavním městem České republiky je Praha. Sousedními zeměmi jsou Polsko, Slovensko, Rakousko a Německo.

V našem výzkumu jsme údaje o kriminalitě rozčlenili na určité kategorie trestných činů a tyto jsme poté pomocí korelační analýzy porovnali s údaji o míře nezaměstnanosti.

Kategorie kriminality v našem výzkumu:

- násilná kriminalita v České republice
- mravnostní kriminalita v České republice
- majetková kriminalita v České republice
- ostatní kriminalita v České republice
- hospodářská kriminalita v České republice
- celková kriminalita v České republice
- přestupky proti majetku v České republice
- přestupky proti občanskému soužití v České republice

5.1 Míra registrované nezaměstnanosti

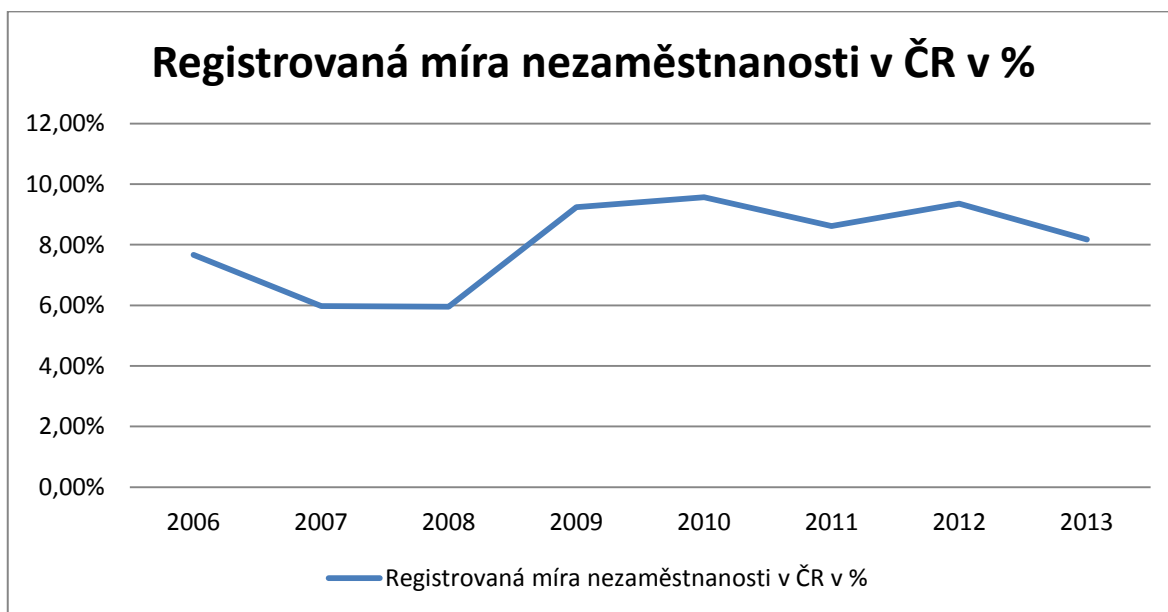
V první fázi výzkumu, jsme zjišťovali míru nezaměstnanosti v ČR v %, v letech 2006-2013.

Míra nezaměstnanosti je procentuální podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle neboli ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%

Tabulka č. 2 Registrovaná míra nezaměstnanosti [24], [23]

Data převzaty ze statistik Českého statistického úřadu. [23]

Graf č. 1 Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR [24]

Jak je vidět z Tabulky č. 2 a Grafu č. 1, míra nezaměstnanosti v České republice zpočátku v roce 2007 klesala, v roce 2008 stagnovala. V roce 2009 došlo v důsledku hospodářské krize k jejímu prudkému nárůstu, v roce 2010 stagnovala a v roce 2011 mírně klesala.

5.2 Korelační analýza mezi nezaměstnaností a vybranými druhy kriminality v České republice

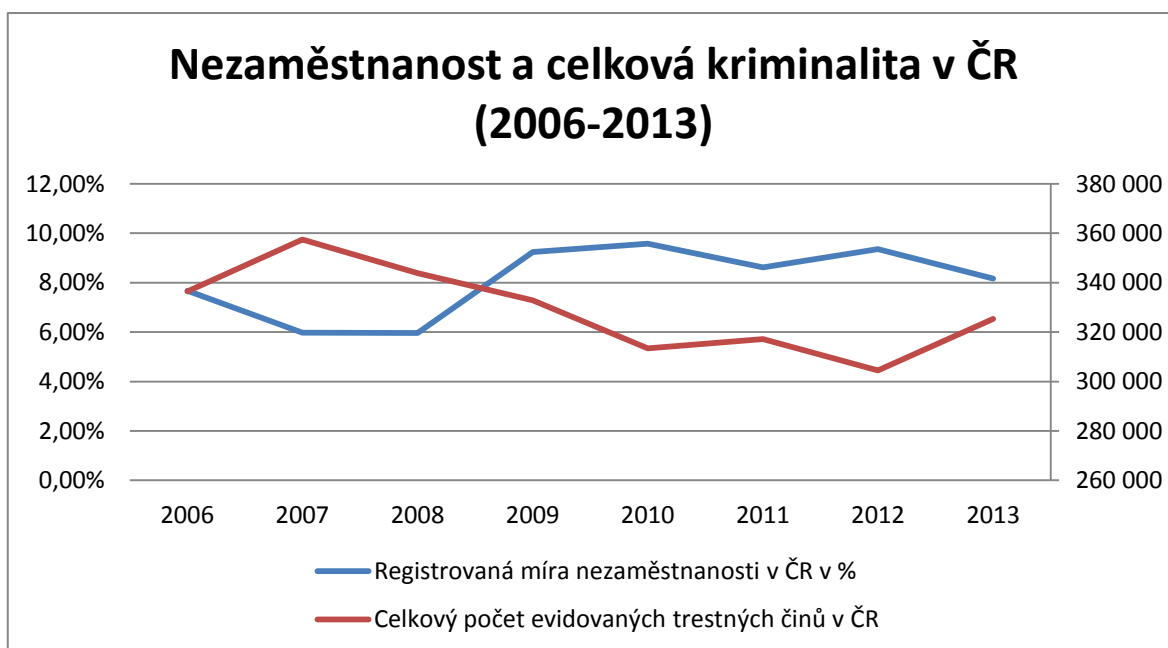
V druhé fázi výzkumu jsme porovnávali míru nezaměstnanosti s vybranými druhy kriminality v České republice a dále jsme porovnávali míru nezaměstnanosti a vybrané přestupky v České republice. Statistické údaje byly převzaty ze statistik Policie ČR. [9]

5.2.1 Korelační analýza mezi nezaměstnaností a celkovou kriminalitou v České republice

V následující tabulce je uveden počet celkových trestných činů za jednotlivé období a míra nezaměstnanosti v daném období.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných trestných činů v ČR	336 446	357 391	343 799	332 829	313 387	317 177	304 528	325 366

Tabulka č. 3 Nezaměstnanost a celkový počet trestných činů [24], [9], [23]

Graf č. 2 Nezaměstnanost a celková kriminalita v ČR [24]

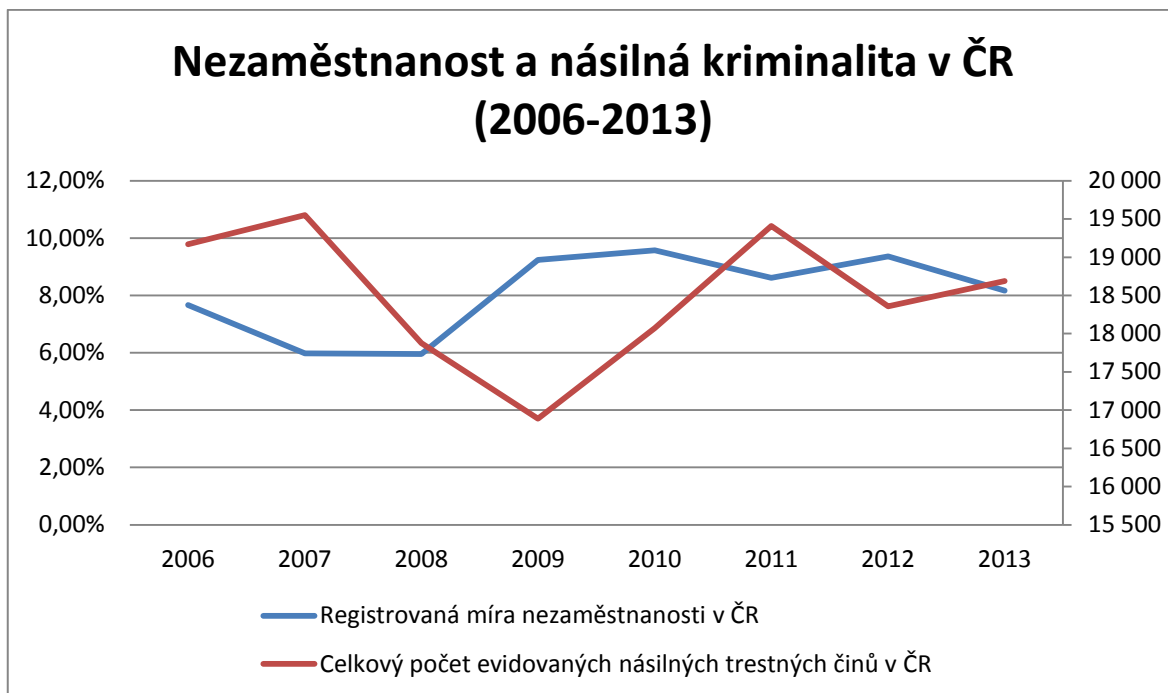
Jak je patrné z Tabulky č. 3 a Grafu č. 2, celková kriminalita v České republice zpočátku v roce 2007 rostla, ale od roku 2008 do roku 2012 stabilně klesala. Pouze v roce 2011 mírně rostla. Míra nezaměstnanosti v České republice zpočátku v roce 2007 klesala, v roce 2008 stagnovala. V roce 2009 došlo v důsledku hospodářské krize k jejímu prudkému nárůstu, v roce 2010 stagnovala a v roce 2011 mírně klesala. V roce 2012 míra nezaměstnanosti opět mírně stoupala.

5.2.2 Nezaměstnanost a násilná kriminalita

Násilnou kriminalitou lze označit trestné činy, jejíž významnou charakteristikou je fyzické poškození či usmrcení konkrétní osoby nebo přítomnost záměru takový následek způsobit. Do násilné kriminality patří vraždy, únosy, usmrcení lidského plodu, loupeže, násilí na veřejném činiteli, úmyslné ublížení na zdraví, rvačky, násilí proti skupině obyvatelstva, braní rukojmí, nebezpečné vyhrožování, vydírání, omezování a zbavení osobní svobody, porušování domovní svobody, týrání svěřené osoby, úmyslné zakládání požárů a exploze a ostatní násilné trestné činy.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných násilných trestných činů v ČR	19 171	19 551	17 875	16 887	18 073	19 409	18 358	18 689

Tabulka č. 4 Nezaměstnanost a násilná kriminalita [24], [9], [23]

Graf č. 3 Nezaměstnanost a násilná kriminalita v ČR [24]

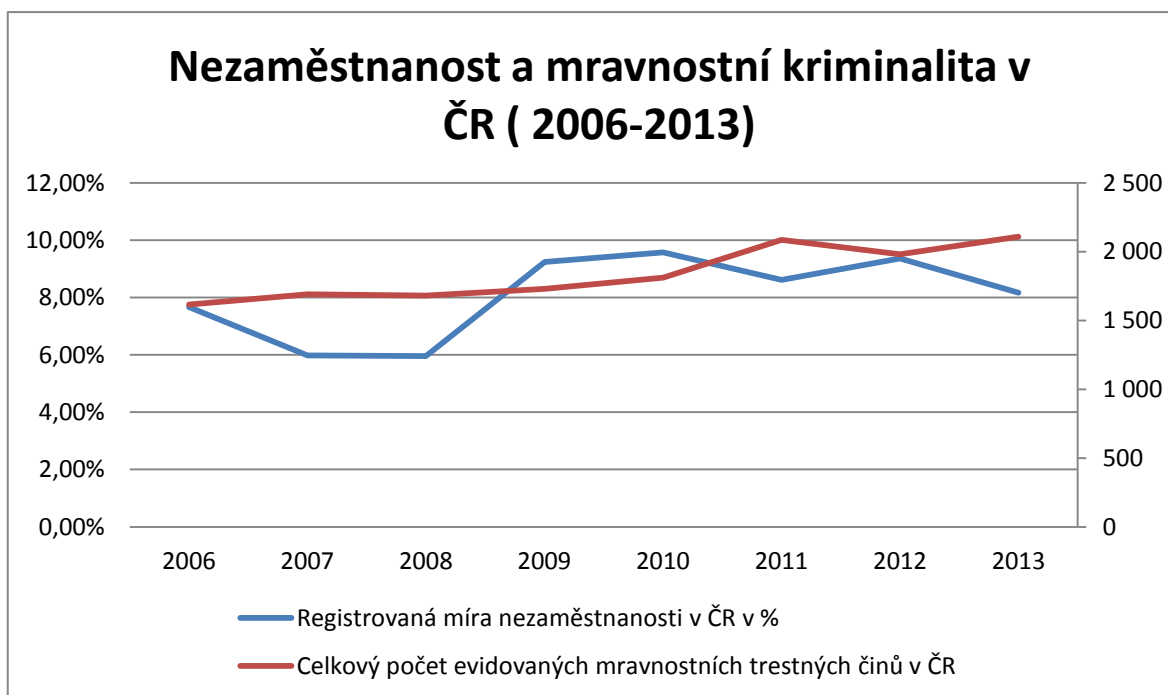
Jak je patrné z Tabulky č. 4 a Grafu č. 3, násilná kriminalita v České republice v roce 2006 mírně stoupala, poté v roce 2008 a 2009 klesala. V roce 2010 a v roce 2011 se dostala téměř na vrchol s ohledem na ostatní zkoumané roky. Stoupala a v roce 2012 klesala. Míra nezaměstnanosti byla v letech 2006 a 2007 téměř konstantní a poté rostla. V roce 2008 prudce stoupla. Od roku 2009 do roku 2013 byly výkyvy, ne příliš výrazné.

5.2.3 Nezaměstnanost a mravnostní kriminalita

Mezi mravnostní kriminalitu můžeme zahrnout trestné činy znásilnění, sexuální nátlak, pohlavní zneužívání, komerční formu sexuálního zneužívání, ostatní pohlavní úchytky, šíření pornografie, ohrožování pohlavní nemocí, ublížení na zdraví pohlavní nemocí, kuplířství, soulož mezi příbuznými, obchodování s lidmi, ostatní mravnostní trestné činy.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných mravnostních trestných činů v ČR	1615	1689	1680	1730	1811	2086	1981	2109

Tabulka č. 5 Nezaměstnanost a mravnostní kriminalita [24], [9], [23]

Graf č. 4 Nezaměstnanost a mravnostní kriminalita v ČR [24]

V Grafu č. 4 můžeme vidět, že mravnostní kriminalita má téměř konstantní vývoj. Od roku 2006 do roku 2013 se počet mravnostních trestných činů výrazně neměnil. Pouze v roce 2011 došlo k mírnějšímu nárůstu. Nezaměstnanost nejvýrazněji stoupla v roce 2009 a poté si držela více méně neměnný vývoj, až na menší odchylky v roce 2011.

5.2.4 Nezaměstnanost a majetková kriminalita

Majetkové trestné činy lze rozdělit do dvou skupin:

- 1) Trestné činy, při nichž pachatel svým jednáním směřuje k svému obohacení nebo jiných osob na úkor cizího majetku. Sem patří krádeže, zpronevěry, neoprávněné užívání cizí věci, podvody a některé další, podmíněně sem lze zařadit i podílnictví.
- 2) Trestné činy, při jejichž páchání není pachatel veden úmyslem vlastního obohacení, ale spíše zamýšlí poškodit jiné osoby. Sem patří porušování povinnosti při správě cizího majetku, poškozování věřitele, poškozování cizí věci, poškození a zneužití záznamu na nosiči informací, zneužití vlastnictví.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných majetkových trestných činů v ČR	221 707	228 266	219 347	212 168	203 717	203 675	194 970	209351

Tabulka č. 6 Nezaměstnanost a majetkové trestné činy [24], [9], [23]

Graf č. 5 Nezaměstnanost a majetková kriminalita v ČR [24]

V Tabulce č. 6 a Grafu č. 5 můžeme vidět, že co se týče majetkové kriminality, ta v letech 2007-2012 měla klesající charakter. Je zajímavé, že klesala, přesto že nezaměstnanost v té době vzrostla.

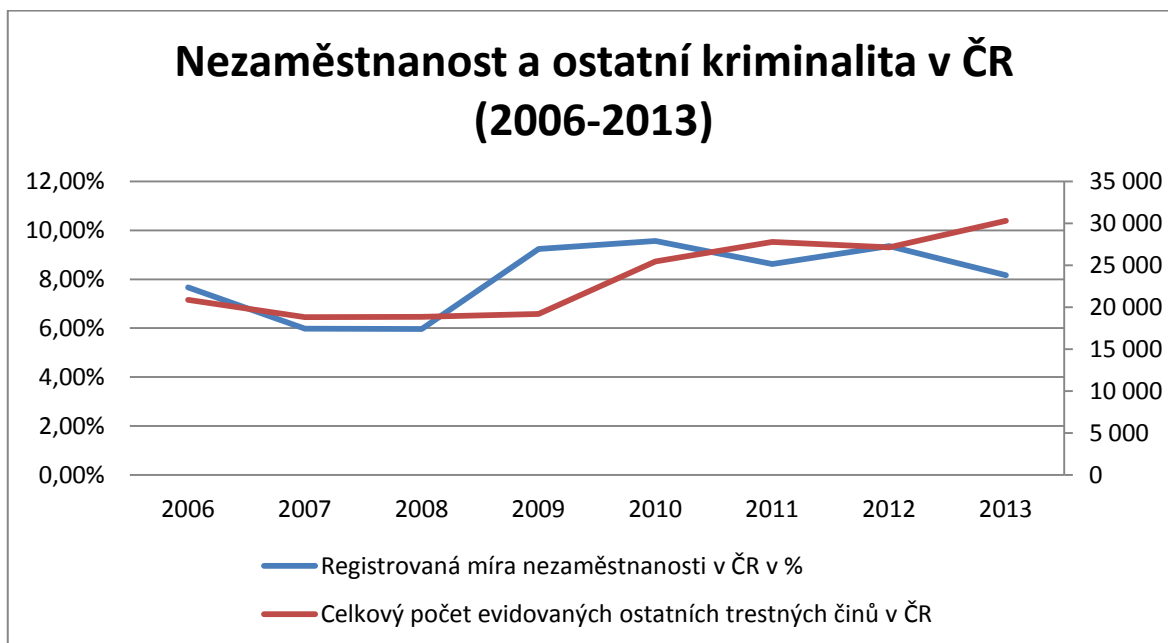
5.2.5 Nezaměstnanost a ostatní kriminalita

Ostatní kriminalitu tvoří trestné činy výtržnictví, sprejerství, ohrožování výchovy mládeže, podávání alkoholických nápojů mládeži, obchodování s dětmi, nedovolené překročení státní hranice, nedovolená výroba a distribuce psychotropních látek a jedů, šíření toxikománie, zneužívání pravomoci úřední osoby, neoprávněné nakládání s osobními údaji, maření výkonu úřední osoby z nedbalosti, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou látku, výroba a nakládání s látkami s hormonálními účinky,

požáry, výbuchy, nedovolené ozbrojování, maření výkonu úředního rozhodnutí, překupnictví a přechovávání kradeného zboží – podílnictví a ostatní kriminální trestné činy.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných ostatních trestných činů v ČR	20 878	18 795	18 861	19 190	25 437	27 787	27 140	30 316

Tabulka č. 7 Nezaměstnanost a ostatní kriminalita [24], [9], [23]

Graf č. 6 Nezaměstnanost a ostatní kriminalita v ČR [24]

Jak můžeme vidět v Grafu č. 6, ostatní trestné činy od roku 2009 stabilně rostou. Pouze v letech 2006 až 2009 ostatní kriminalita stagnovala. Nezaměstnanost má od roku 2008, kdy výrazně vzrostla, spíše konstantní charakter.

5.2.6 Nezaměstnanost a hospodářská kriminalita

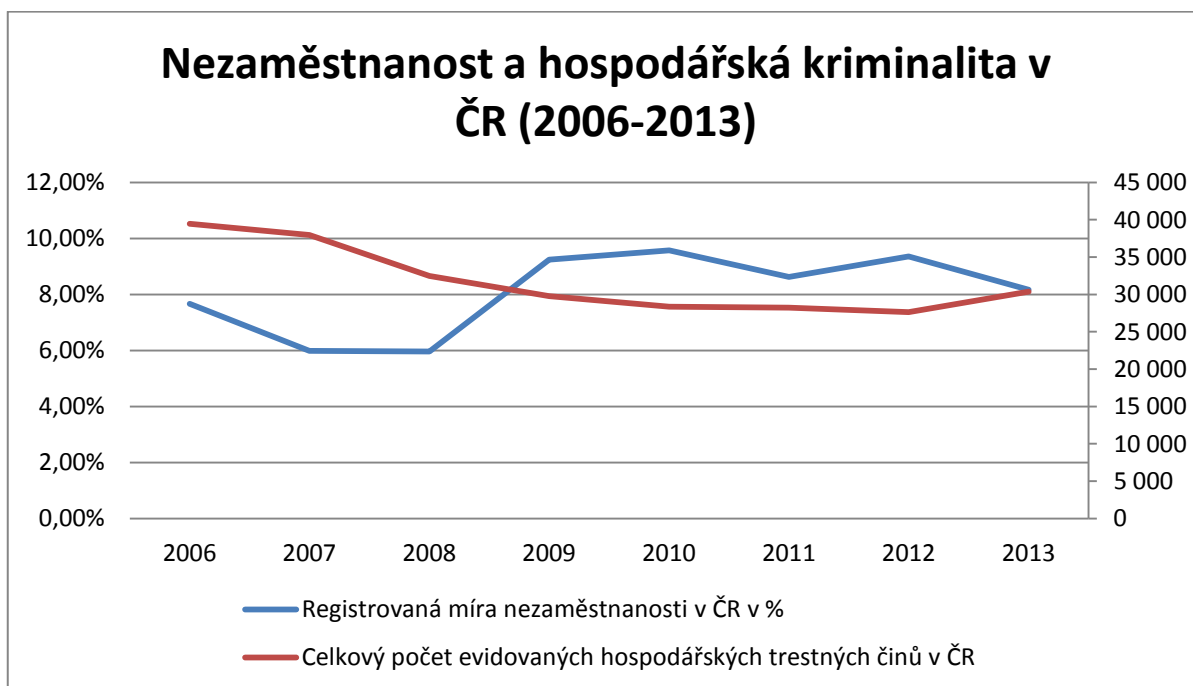
Hospodářskou kriminalitu tvoří trestné činy spáchané při podnikání ekonomických subjektů, zejména osobami, které působí uvnitř těchto subjektů, poškozují nebo ohrožují individuální a kolektivní práva v hospodářské sféře, zneužívající slabin v hospodářském

systemu, způsobují oslabení důvěry v ekonomický a společenský systém, motivované ziskem nebo touhou po moci.

Do hospodářské kriminality patří kartelové trestné činy, podvodné praktiky a zneužívání hospodářské situace, zakládání a vedení fiktivních firem, trestné činy spojené s účetnictvím, podvádění spotřebitele, nekalou soutěž, úvěrové a dotační trestné činy a trestné činy při získávání zakázek, počítačové podvody, podvody ke škodě věřitelů, finanční trestné činy a vyhýbání se sociálním výdajům ze strany podniků, celní podvody, trestné činy vztahující se k regulaci peněz a oběživa.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných hospodářských trestných činů v ČR	39 473	37 981	32 474	29 774	28 371	28 216	27 633	30 376

Tabulka č. 8 Nezaměstnanost a hospodářské trestné činy [24], [9], [23]

Graf č. 7 Nezaměstnanost a hospodářská kriminalita v ČR [24]

Z Tabulky č. 8 a Grafu č. 7 můžeme vyčíst, že hospodářská kriminalita od roku 2006 do roku 2013 klesala. Tento pokles činil zhruba o 9 000 trestných činů méně než v roce 2006.

Můžeme si také všimnout, že v roce 2013, kde klesla nezaměstnanost, mírně vzrostl počet hospodářských trestných činů, což je zajímavé.

5.2.7 Nezaměstnanost a zbývající kriminalita

Zbývající kriminalitu tvoří trestné činy nadržování, veškeré úmyslné nehody, dopravní nehody z nedbalosti, ublížení na zdraví z nedbalosti, poškozování věřitele, zvýhodňování věřitele, ohrožení pod vlivem návykové látky, zanedbání povinné výživy, získání kontroly nad plavidlem, vzdušným dopravním prostředkem, sdělení nepravdivé informace, zavlčení do ciziny, týrání zvířat, šíření poplašné zprávy, účast na organizované zločinecké skupině, Hanobení národa rasy, etnické nebo jiné skupiny, podněcování k národnostní nebo rasové nenávisti, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka a ostatní zbývající trestná činnost.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných zbývajících trestných činů v ČR	33 541	51 061	53 524	53 056	35 960	35 984	34 434	34 522

Tabulka č. 9 Nezaměstnanost a zbývající trestné činy [24], [9], [23]

Graf č. 8 Nezaměstnanost a zbývající kriminalita v ČR [24]

Zbývající trestné činy měly nejvyšší nárůst v letech 2006 – 2009. V roce 2010 jejich počet klesl na 35 960 a toto číslo se v následujících letech příliš neměnilo. Nezaměstnanost byla nejvyšší v roce 2012 a od roku 2013 mírně klesla.

5.3 Korelační analýza mezi nezaměstnaností a vybranými druhy přestupků v České republice

V následující kapitole porovnáme korelaci mezi nezaměstnaností s vybranými přestupky a to s přestupky proti majetku a s přestupky proti občanskému soužití.

5.3.1 Nezaměstnanost a přestupky proti majetku

Přestupku proti majetku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí, úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si присvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby, úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno. [20]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných přestupků proti majetku v ČR	172 964	178 975	153 586	182 374	186 315	190 526	175 112	181 956

Tabulka č. 10 Nezaměstnanost a přestupky proti majetku [24], [9], [23]

Graf č. 9 Nezaměstnanost a přestupky proti majetku v ČR [24]

V Grafu č. 9 můžeme vidět, že přestupky proti majetku se pohybují téměř ve stejné hladině. Pouze v roce 2008 došlo k poklesu těchto přestupků, tak jako v tomto roce došlo i k poklesu nezaměstnanosti.

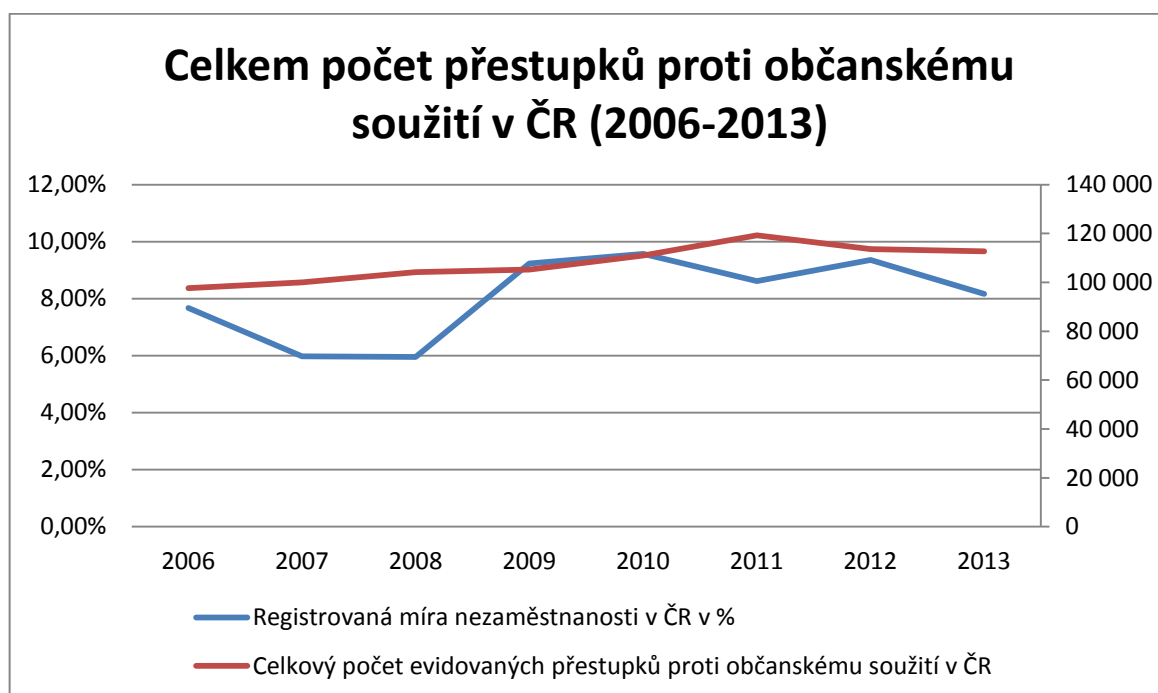
5.3.2 Nezaměstnanost a přestupky proti občanskému soužití

Přestupku proti občanskému soužití se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch, jinému z nedbalosti ublíží na zdraví, úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním, omezuje nebo

znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin, působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný. [20]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Celkový počet evidovaných přestupků proti občanskému soužití v ČR	97 626	100 045	104 260	105 207	110 983	119 294	113 611	112 780

Tabulka č. 11 Nezaměstnanost a přestupky proti občanskému soužití [24], [9], [23]

Graf č. 10 Nezaměstnanost a přestupky proti občanskému soužití v ČR [24]

V Grafu č. 10 si můžeme všimnout, že počet přestupků proti občanskému soužití od roku 2006 mírně narůstá. Od 97 626 přestupků v roce 2006 na 112 780 v roce 2013.

Nezaměstnanost má kolísavý charakter a to, kdy v roce 2007 výrazněji klesla, až na rok 2009, kdy naopak došlo k jejímu nárůstu.

5.4 Korelace

V další fázi práce jsme provedli analýzu zkoumající vzájemnou závislost nezaměstnanosti a kriminality za pomoci metody korelační analýzy. Tato metoda se používá pro zjištění těsnosti závislosti (síly vztahu) dvou náhodných spojitých proměnných. V obecném smyslu, slovo „korelace“ označuje míru stupně asociace dvou veličin.

Míra asociace dvou náhodných proměnných může sahát od neexistence korelace (všechny hodnoty proměnné Y se vyskytují stejně pravděpodobně s každou hodnotou proměnné X) až po absolutní korelaci (s danou hodnotou proměnné X , se vyskytuje právě jedna hodnota proměnné Y). Pro kvantitativní vyjádření těsnosti vztahu dvou korelovaných veličin byla navržena řada koeficientů, které se liší podle typů proměnných, pro které se používají. Pro korelaci mezi dvěma spojitými náhodnými proměnnými X a Y je nejdůležitější a nejčastěji používanou mírou síly vztahu **Pearsonův korelační koeficient „ r “**. Podmínkou použití Pearsonova korelačního koeficientu je přitom normální rozdělení obou náhodných proměnných X a Y (tzv. dvounormální rozdělení). [25]

Pro kvantitativní vyjádření těsnosti vztahu nezaměstnanosti a kriminality jsme použily korelační koeficient „ r “. Počítáme jej z „ n “ párových hodnot - korelačních dvojic (x_i, y_i) naměřených v „ n “ jednotlivých letech.

Výpočet Parsonova korelačního koeficientu r :

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i y_i - n \bar{x} \bar{y}}{(n-1) s_x s_y},$$

Obrázek 2 Parsonův korelační koeficient [26]

Korelační koeficient r může nabývat hodnot v intervalu $\langle -1 ; +1 \rangle$. Čím větší je absolutní hodnota r , tím těsnější je korelace mezi oběma proměnnými. Kladný korelační koeficient vyjadřuje pozitivní korelaci mezi veličinami, záporný korelační koeficient vyjadřuje negativní korelaci obou veličin. Pokud je hodnota korelačního koeficientu rovna nule, korelační závislost mezi veličinami neexistuje. Korelační koeficient $r = +1$ vyjadřuje úplnou (lineární) přímou závislost veličin, korelační koeficient $r = -1$ označuje úplnou (lineární) nepřímou závislost veličin. Pokud korelační koeficient $r > 0$ označuje přímou (pozitivní) korelaci, naopak pokud $r < 0$ označuje nepřímou (negativní) korelaci.

Absolutní hodnota r	Závislost
$r = 0$	neexistuje
do 0,30	slabá
0,31 – 0,50	střední
0,51 – 0,70	vysoká
0,71 – 0,99	velmi vysoká
$r = 1$	pevná neboli funkční

Tabulka č. 12 Vyjádření závislosti [25]

Vyjádření závislosti vidíme v tabulce č. 12.

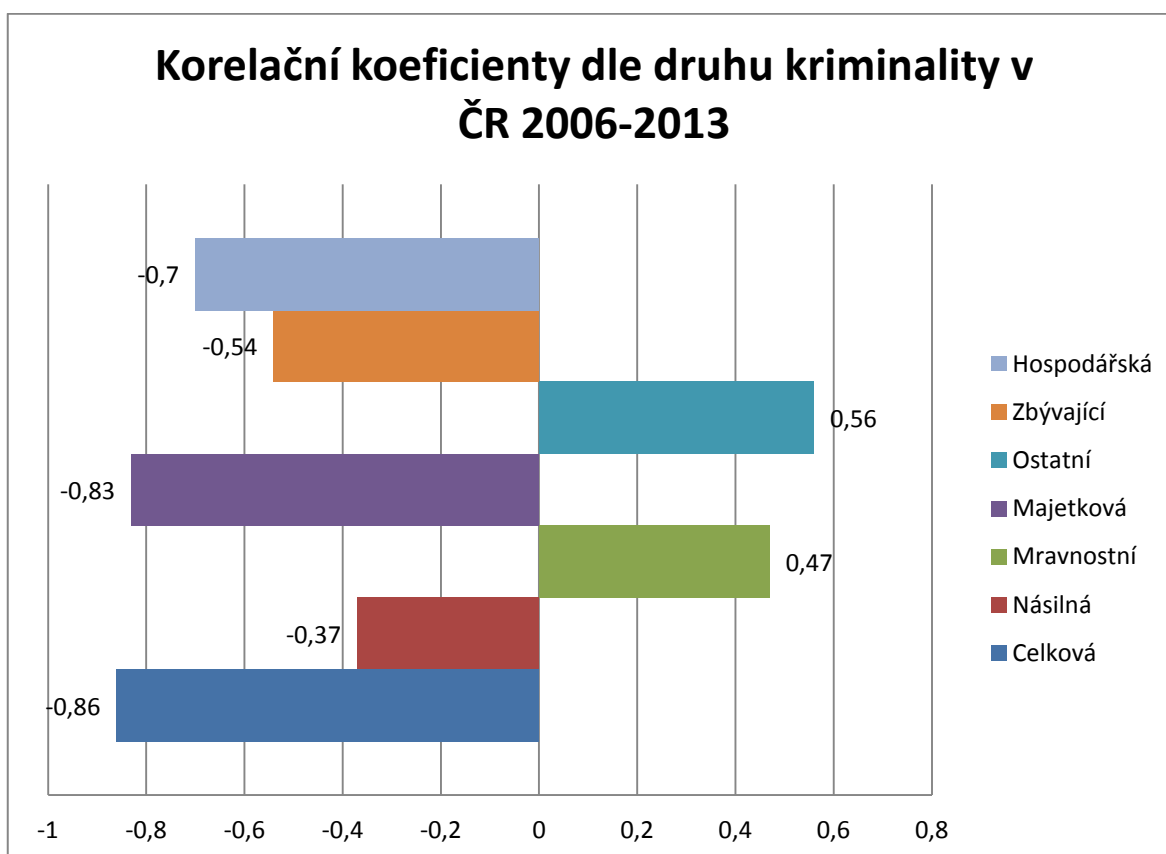
5.5 Výsledky korelační analýzy jednotlivých druhů kriminality

Následující kapitola obsahuje výsledky naší korelační analýzy u kriminality celkové, násilné, mravnostní, majetkové, ostatní, zbývající a hospodářské.

V následující tabulce jsou uvedeny korelační koeficienty pro jednotlivé druhy kriminality, kterými jsme se zabývali v předchozí kapitole.

Korelační koeficient dle druhu kriminality v ČR 2006-2013	
Kriminalita	Korelační koeficient
Celková	-0,86
Násilná	-0,37
Mravnostní	0,47
Majetková	-0,83
Ostatní	0,56
Zbývající	-0,54
Hospodářská	-0,7

Tabulka č. 13 Korelační koeficient dle druhu kriminality [24]

Graf č. 11 Korelační koeficient dle druhu kriminality [24]

Z Grafu č. 11 je patrné, že výsledkem korelační analýzy celkovou kriminalitou a nezaměstnaností za období 2006 – 2013 je korelační koeficient **-0,86**, což znamená, že korelace je negativní a vysoká. U násilné kriminality je korelační koeficient **-0,37**, což vyjadřuje střední negativní korelaci. Mravnostní kriminalita korelovala s nezaměstnaností výsledkem **0,47**, což je střední pozitivní korelace. Majetková kriminalita korelovala

s výsledkem **-0,83**, což je vysoká negativní korelace. Vedle mravnostní kriminality pozitivně korelovala i kriminalita ostatní a to s výsledkem **0,56**, kde se jedná o vysokou pozitivní korelaci. Hospodářská kriminalita vyšla s koeficientem **-0,70**, což je negativní vysoká korelace a kriminalita zbývající s výsledkem **-0,54**, což značí vysokou negativní korelaci.

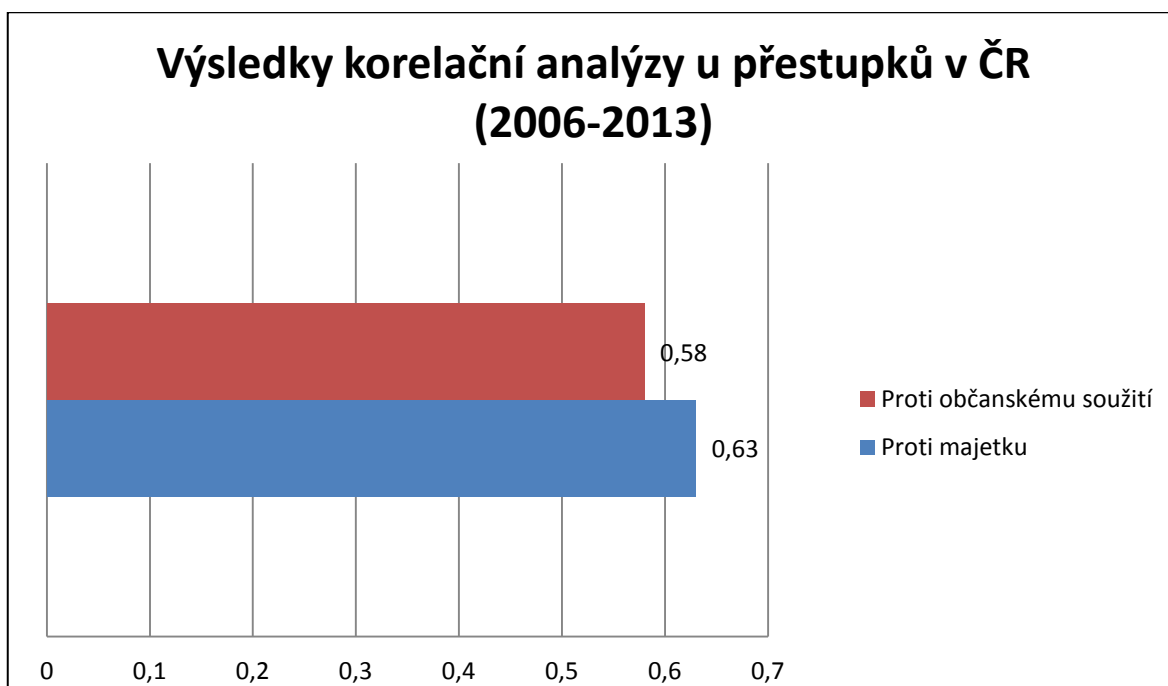
Nejvyšší pozitivní korelaci, jsme zjistili u mravnostní a ostatní kriminality, proto se těmito budeme dále v práci věnovat podrobněji.

5.6 Výsledky korelační analýzy u přestupků

V následující tabulce jsou uvedeny výsledky korelační analýzy pro přestupky proti majetku a občanskému soužití.

Korelační koeficient přestupků v roce 2006-2013	
Přestupek	Korelační koeficient
Proti majetku	0,63
Proti občanskému soužití	0,58

Tabulka č. 14 Korelační koeficient přestupků v ČR [24]

Graf č. 12 Výsledky korelační analýzy přestupků [24]

Výsledky analýzy máme graficky znázorněny v Grafu č. 12. Přestupky proti majetku korelovaly s koeficientem **0,63**, což značí vysokou pozitivní korelaci. Přestupky proti občanskému soužití vyšly s koeficientem **0,58**, což je také vysoká pozitivní korelace.

6 KORELAČNÍ ANALÝZA VYBRANÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ

V následující kapitole si podrobněji rozebereme mravnostní a ostatní kriminalitu. Právě u těchto dvou druhů kriminality nám provedenou korelační analýzou vyšla nejvyšší pozitivní korelace.

6.1 Mravnostní kriminalita

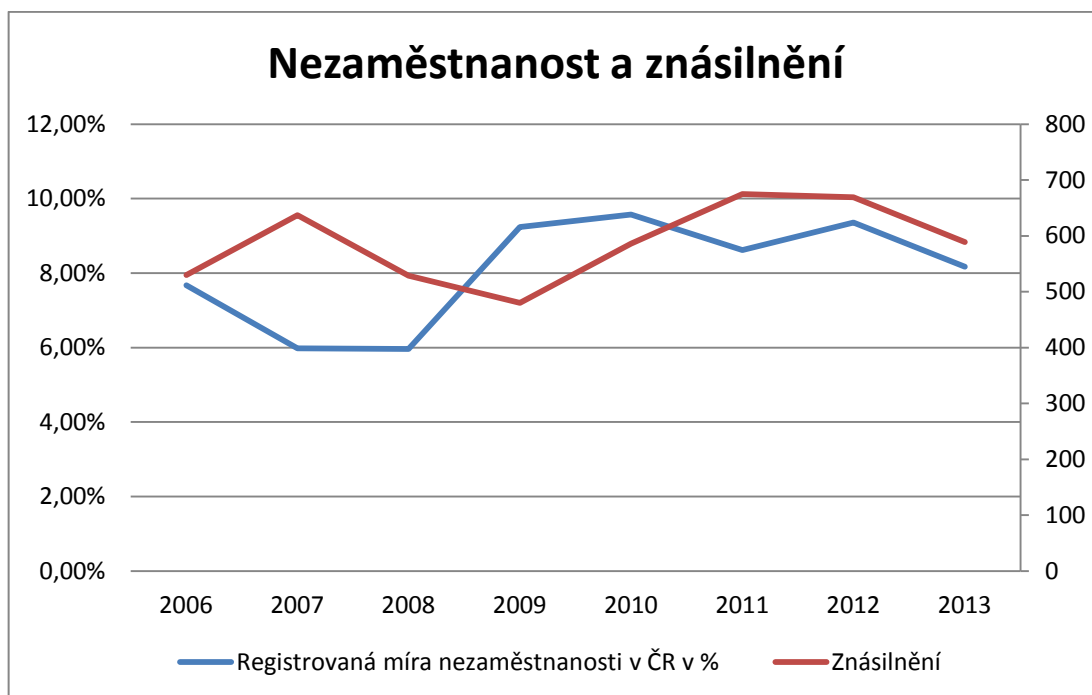
Mezi mravnostní kriminalitu můžeme zahrnout trestné činy znásilnění, pohlavní zneužívání, komerční formu sexuálního zneužívání, ostatní pohlavní úchytky, ohrožování pohlavní nemocí, ublížení na zdraví pohlavní nemocí, kuplířství, soulož mezi příbuznými, obchodování s lidmi, ostatní mravností trestné činy. Právě těmto druhům mravnostní kriminality se budeme věnovat níže.

6.1.1 Znásilnění

Dle trestního zákoníku § 185, se za znásilnění považuje donucení k pohlavnímu styku pod pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy nebo zneužití bezbrannosti k takovému činu. Trestní sazba se zde pohybuje od šesti měsíců až po osmnáct let, dle zavažnosti a provedení trestného činu znásilnění. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Znásilnění	530	637	529	480	586	675	669	589

Tabulka č. 15 Nezaměstnanost a znásilnění [24], [9], [23]

Graf č. 13 Nezaměstnanost a znásilnění [24]

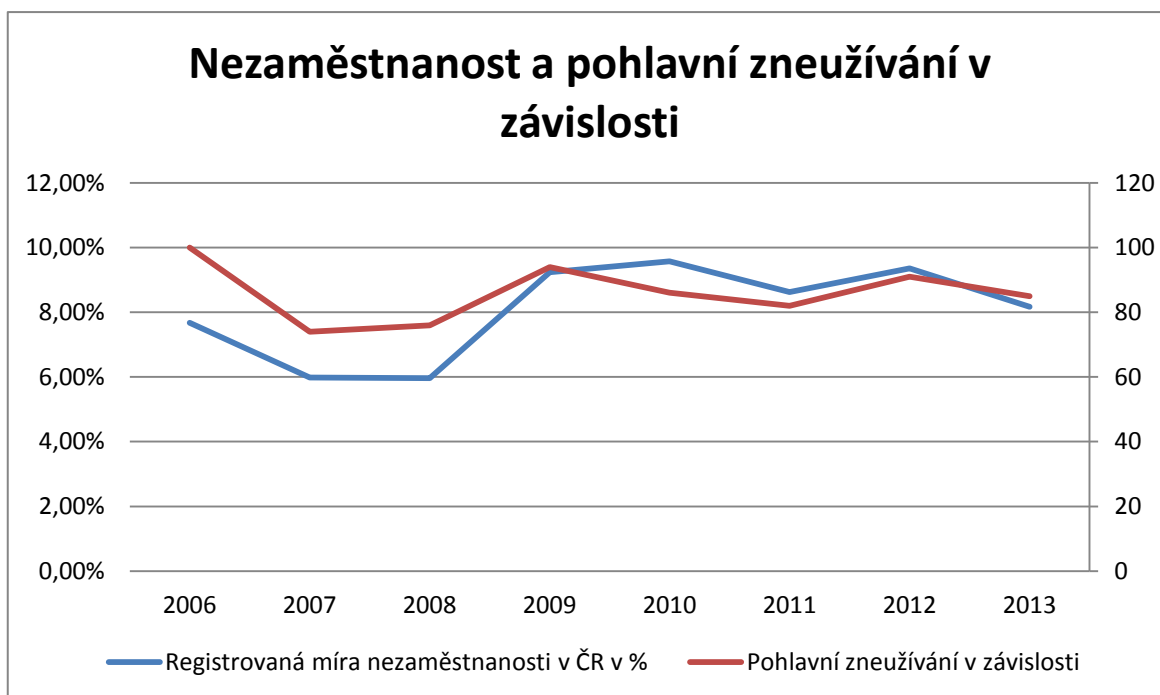
Z Grafu č. 13 je patrné, že míra nezaměstnanosti byla v roce 2007, až do začátku roku 2009, nejnižší za námi sledovaném období. Nejvyšší byla naopak v roce 2010. Počet znásilnění byl nejvyšší v roce 2011 a to s 675 případy. Obě sledované veličiny, a to počet případů znásilnění i míra nezaměstnanosti klesly téměř současně, konkrétně v roce 2012, kdy pokles trval až do roku 2013.

6.1.2 Pohlavní zneužívání v závislosti

Dle § 187 trestního zákoníku, je pohlavní zneužití v závislosti soulož s dítětem mladším patnácti let, svěřeném jeho dozoru, zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Pohlavní zneužívání v závislosti	100	74	76	94	86	82	91	85

Tabulka č. 16 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání v závislosti [24], [9], [23]

Graf č. 14 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání v závislosti [24]

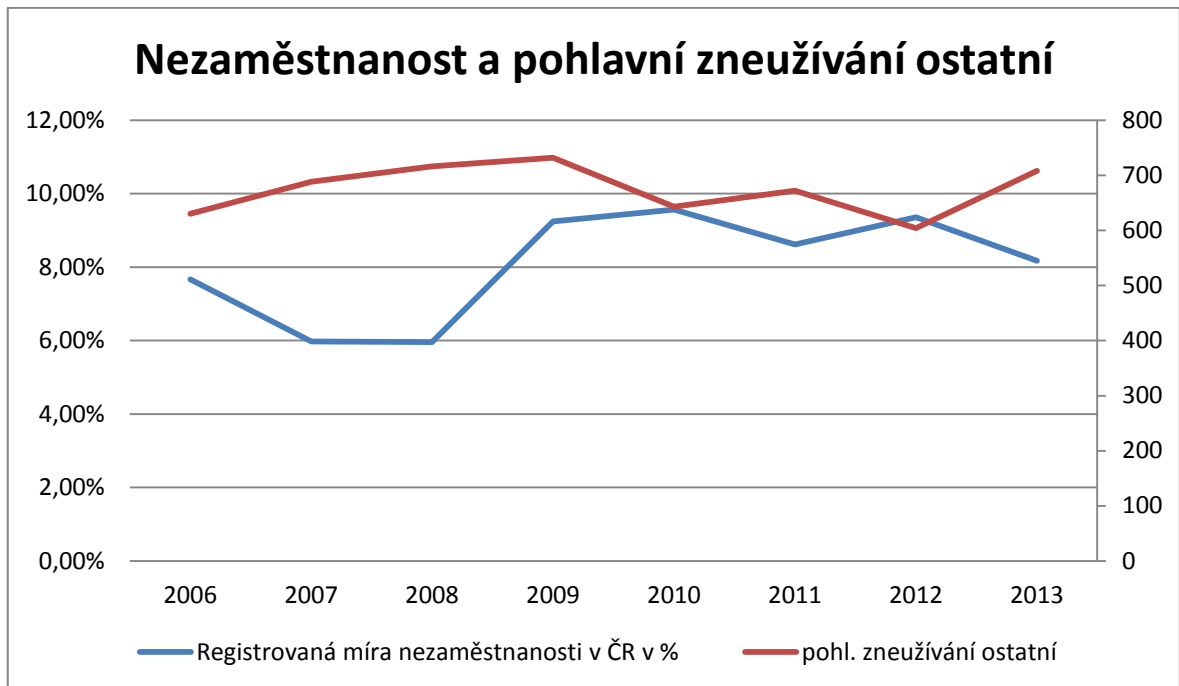
U vztahu případů pohlavního zneužívání v závislosti a míry nezaměstnanosti je patrné, že tyto veličiny nám kladně korelovaly. Nárůst i pokles byl u obou téměř současný. V roce 2008 byl počet případů pohlavního zneužívání v závislosti nejnižší, stejně tak, jako registovaná míra nezaměstnanosti. Naopak nejvyšší hodnoty jsme zaznamenali v roce 2010.

6.1.3 Pohlavní zneužívání ostatní

Dle trestního zákoníku § 187, se za pohlavní zneužívání považuje vykonání soulože s dítětem mladším patnácti let. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Pohlavní zneužívání ostatní	630	688	716	732	643	672	604	708

Tabulka č. 17 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání ostatní [24], [9], [23]

Graf č. 15 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání ostatní [24]

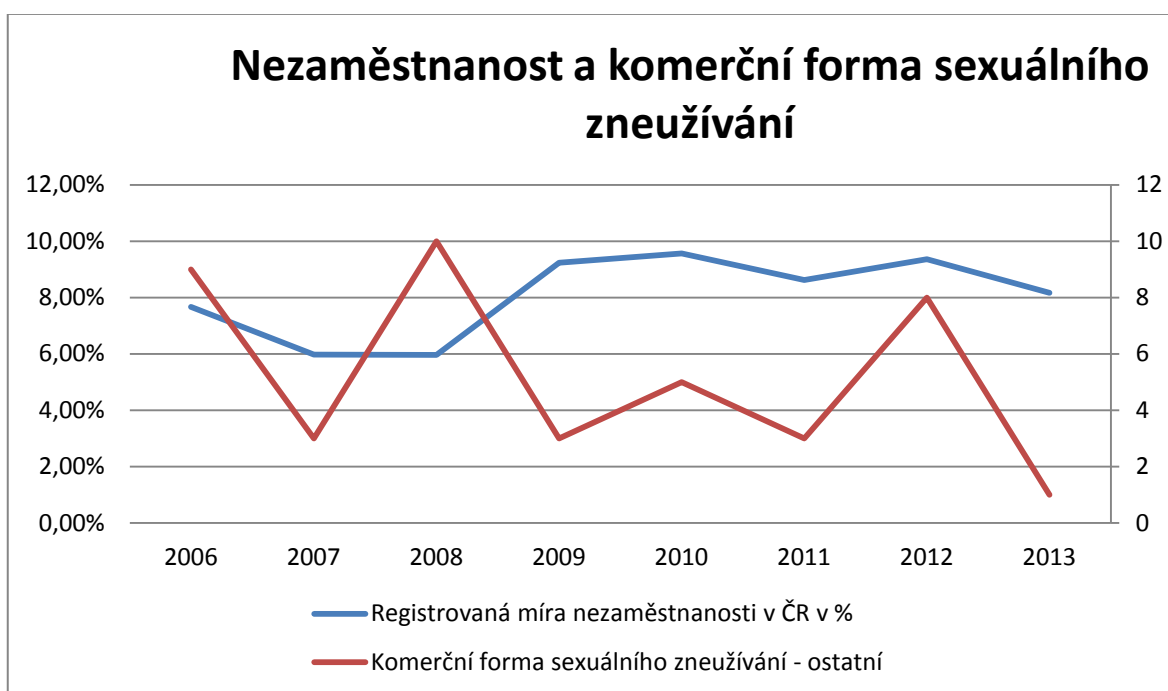
V Grafu č. 15 vidíme, že počet případů pohlavního zneužívání se na několika místech protíná s křivkou míry registrované nezaměstnanosti. Mezi lety 2007 až 2008, kdy byla míra nezaměstnanosti na nejnižší úrovni, tak naopak počet případů pohlavního zneužívání byl nejvyšší, za námi sledovaném období. Obě křivky se rozcházejí. Pouze v roce 2009 obě sledované veličiny krátkodobě stoupaly, více méně současně.

6.1.4 Komerční forma sexuálního zneužívání

Sexuální zneužívání je jakýkoliv projev sexuální aktivity vůči osobě nebo s osobou, která je nezpůsobilá s ohledem na svůj věk vyjádřit s takovou aktivitou relevantní nesouhlas. Komerční forma sexuálního zneužívání dětí definuje použití dítěte pro sexuální účely výměnou za peníze nebo za odměnu v naturáliích mezi dítětem a zákazníkem nebo dítětem a prostředníkem, agentem a jinými, kdo na obchodu s dítětem takto vydělávají. [21]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Komerční forma sexuálního zneužívání - ostatní	9	3	10	3	5	3	8	1

Tabulka č. 18 Nezaměstnanost a komerční forma sexuálního zneužívání [24], [9], [23]

Graf č. 16 Nezaměstnanost a komerční forma sexuálního zneužívání [24]

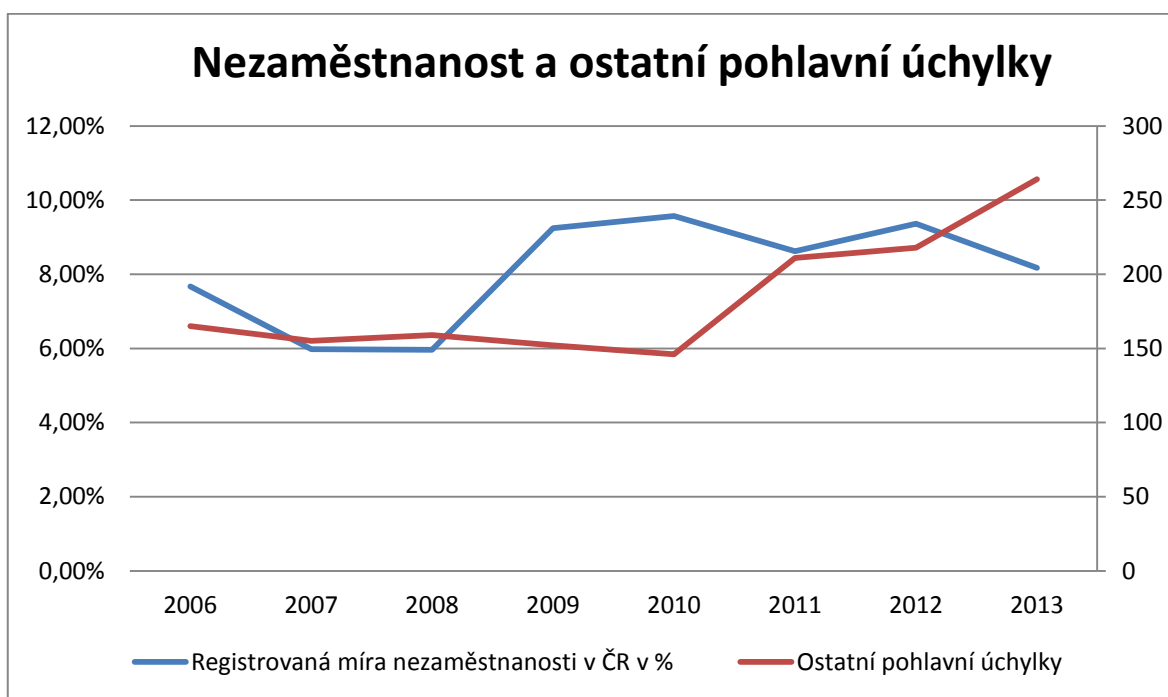
V Grafu č. 16 vidíme, že křivka komerční formy sexuálního zneužívání byla na svém vrcholu v roce 2008, kdy evidujeme 10 případů, tohoto trestného činu. V následujících letech těchto případů ubylo a v roce 2012 jsme opět zaznamenali nárůst. Oproti tomu křivka míry registrované nezaměstnanosti více méně v průběhu sledovaných let narůstá. Nejvyšší nárůst jsme zaznamenali v roce 2008. Od tohoto roku je křivka téměř konstatní.

6.1.5 Ostatní pohlavní úchyly

Ostatní pohlavní úchyly zahrnuje § 358 trestního zákoníku, jako výtžnictví, kdy se osoba dopustí na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti. Můžeme uvažovat např. obnažování na veřejnosti. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Ostatní pohlavní úchyly	165	155	159	152	146	211	218	264

Tabulka č. 19 Nezaměstnanost a ostatní pohlavní úchyly [24], [9], [23]

Graf č. 17 Nezaměstnanost a ostatní pohlavní úchyly [24]

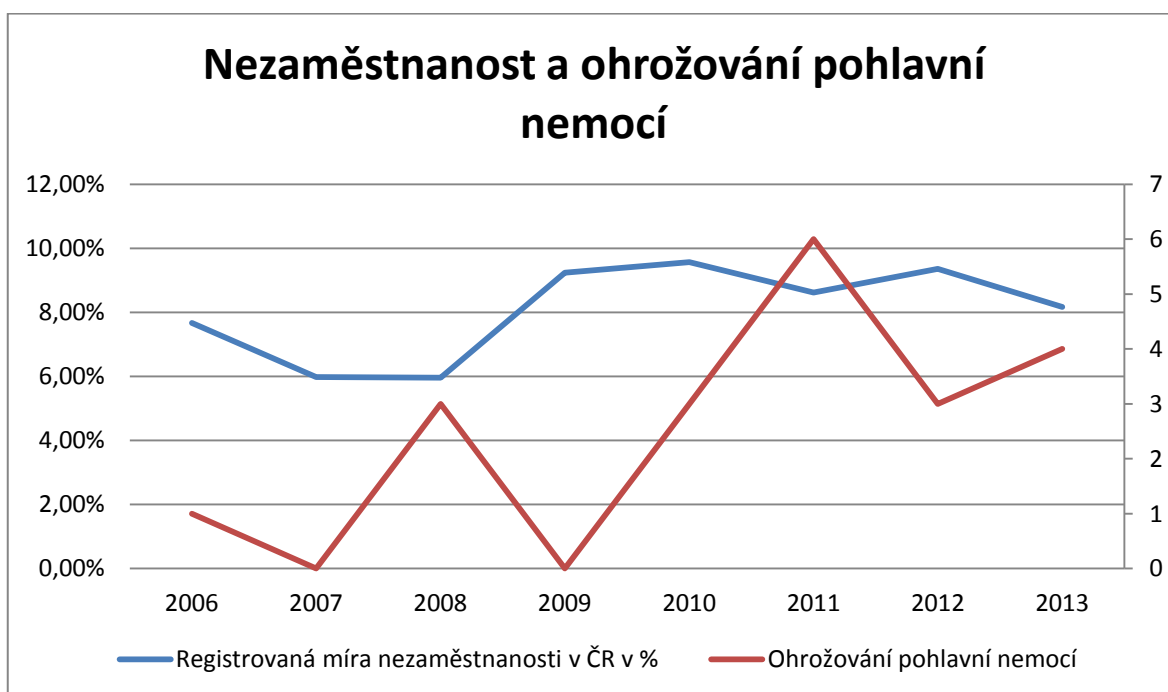
V Grafu č. 17 si můžeme všimnout, že počet případů, kde hlavní roli hrají pohlavní úchyly stále přibývá. Dramaticky vzrostl počet těchto případů v roce 2010 a s každým dalším sledovaným rokem jsme evidovali nárůst. Křivka míry registrované nezaměstnanosti nevykazuje přílišné odchylky. Od roku 2009 až do roku 2013 se procentuální míra nezaměstnanosti příliš neliší. Vyjimkou byl rok 2008, kde míra nezaměstnanosti výrazně stoupla.

6.1.6 Ohrožování pohlavní nemocí

Dle § 155 trestního zákoníku, se za ohrožování pohlavní nemocí považuje úkon, kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí nákazy pohlavní nemocí. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Ohrožování pohlavní nemocí	1	0	3	0	3	6	3	4

Tabulka č. 20 Nezaměstnanost a ohrožování pohlavní nemocí [24], [9], [23]

Graf č. 18 Nezaměstnanost a ohrožování pohlavní nemocí [24]

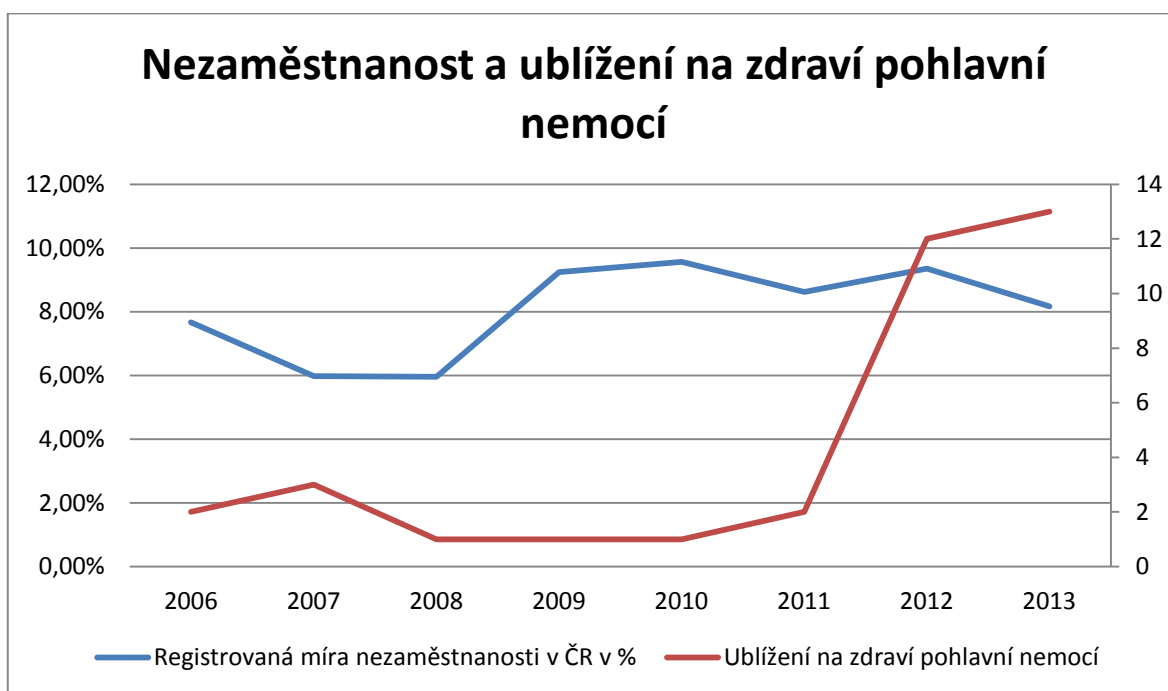
V Grafu č. 18 vidíme, že počty případů ohrožování pohlavní nemocí jsou skokové. V letech 2007 a 2009, kdy nebyl evidován žádný takový případ, tak naopak v roce 2011 šlo rovnou o 6 případů. U míry registrované nezaměstnanosti zaznamenáváme v roce 2008 nárůst a v dalších letech nevykazuje přílišné změny.

6.1.7 Ublížení na zdraví pohlavní nemocí

Dle § 152 trestního zákoníku, se za ublížení na zdraví pohlavní nemocí považuje takové jednání, kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nakažlivé nemoci nebo kdo způsobí takovým činem těžkou újmu na zdraví. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Ublížení na zdraví pohlavní nemocí	2	3	1	1	1	2	12	13

Tabulka č. 21 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí [24], [9], [23]

Graf č. 19 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí [24]

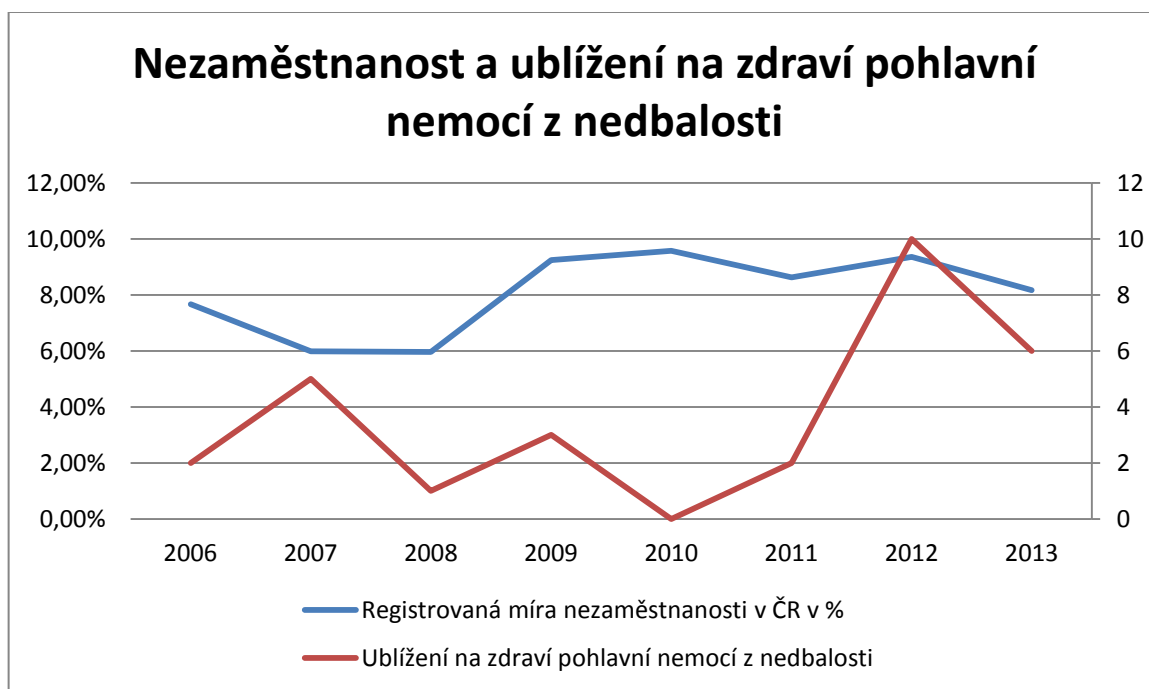
Graf č. 19 nám ukazuje vývoj trestné činnosti ublížení na zdraví pohlavní nemocí v letech 2006 až 2013. Od roku 2006 do roku 2011 se počet těchto trestných činů pohyboval v jednotlivých letech od 1 po 3 evidované činy. Dramatický nárůst ovšem přišel v roce 2012 a to konkrétně 12 zjištěných trestných činů ublížení na zdraví pohlavní nemocí. Křivka míry registrované nezaměstnanosti nám v roce 2006 poklesla a od roku následujícího rostla. Nejvyšší procento nezaměstnanosti jsme ve sledovaném období zaznamenali v roce 2010 a to konkrétně 9,57%.

6.1.8 Ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti

§ 153 trestního zákoníku, vykládá ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti jako skutek, kdy dotyčný z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí nebo kdo takovým činem způsobí těžkou újmu na zdraví. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti	2	5	1	3	0	2	10	6

Tabulka č. 22 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti [24], [9], [23]

Graf č. 20 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti [24]

Na Grafu č. 20, nám červená křivka znázorňuje počet trestných činů ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti v letech 2006 až 2013. Křivka má kolísavý charakter. Nejvíce těchto trestných činů jsme zaznamenali v roce 2012 a to konkrétně 10. Křivka míry registrované nezaměstnanosti nejprve v roce 2006 klesla, poté měla konstantní průběh až do roku 2008, kde nastal zlom a došlo důsledkem hospodářské krize k většímu nárůstu.

Nejvyšší procento nezaměstnanosti bylo zaznamenáno v roce 2010. Konkrétní čísla najdeme v Tabulce č. 22.

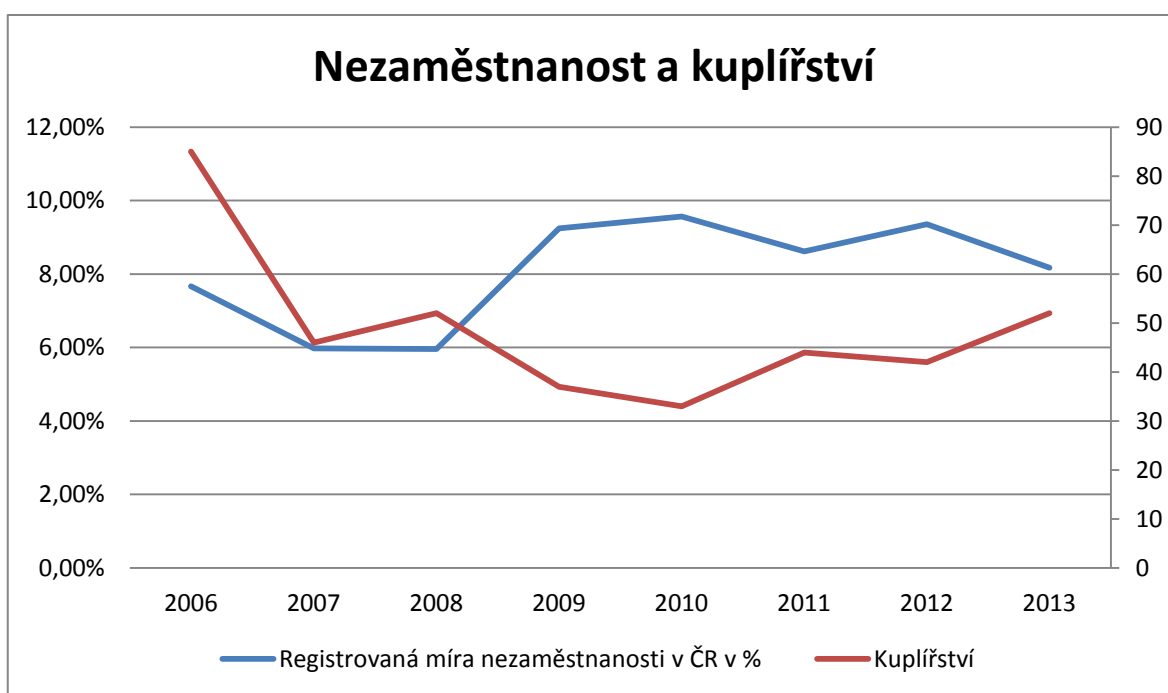
6.1.9 Kuplířství

Dle Trestního zákoníku § 189 charakterizuje kuplířství jako činnost, kdo jiného přiměje nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované na jiném.

[19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Kuplířství	85	46	52	37	33	44	42	52

Tabulka č. 23 Nezaměstnanost a kuplířství [24], [9], [23]

Graf č. 21 Nezaměstnanost a kuplířství [24]

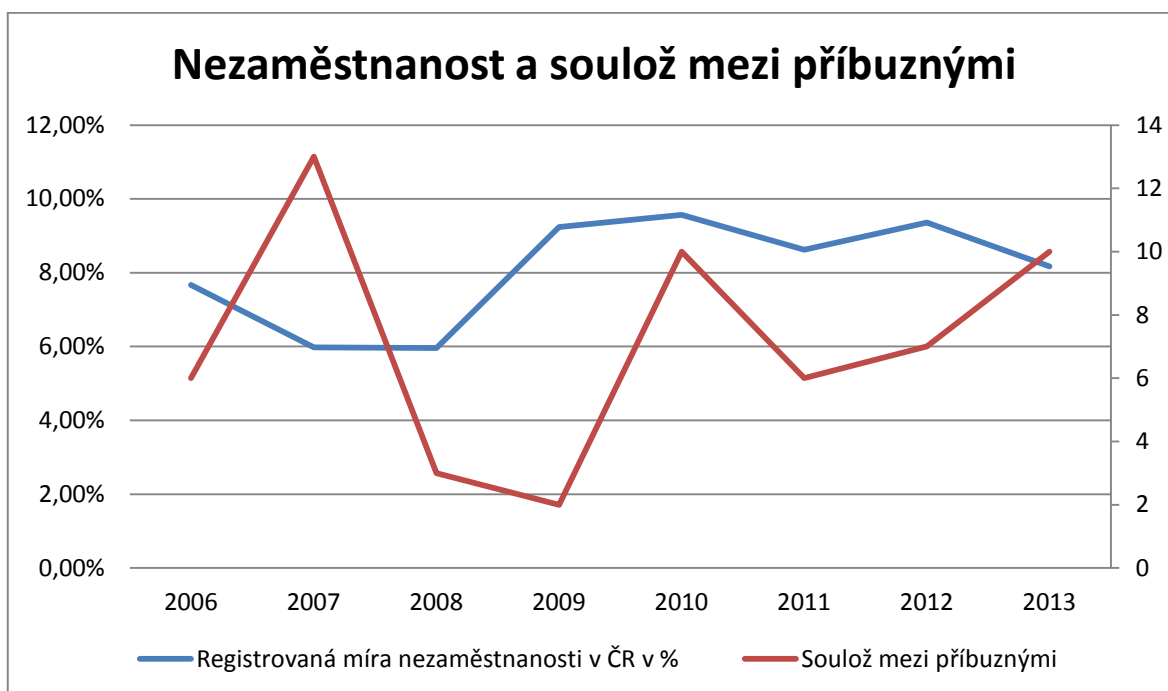
V Grafu č. 21 vidíme, že křivka kuplířství a míry registrované nezaměstnanosti vykazuje negativní korelaci. To znamená, že čím vyšší byla nezaměstnanost, tím nižší byl počet trestných činů v určité oblasti, zde konkrétně se jedná o trestný čin kuplířství.

6.1.10 Soulož mezi příbuznými

Trestní zákoník § 188 stanovuje, že soulož mezi příbuznými se dopustí ten, kdo vykoná soulož s příbuzným v přímém pokolení nebo se sourozencem. Trestný čin soulož mezi příbuznými se trestá odnětím svobody až na tři léta. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Soulož mezi příbuznými	6	13	3	2	10	6	7	10

Tabulka č. 24 Nezaměstnanost a soulož mezi příbuznými [24], [9], [23]

Graf č. 22 Nezaměstnanost a soulož mezi příbuznými [24]

V Grafu č. 22 můžeme vidět, že křivka znázorňující evidované trestné činy soulož mezi příbuznými byla na maximu v roce 2007, kdy bylo evidováno 13 takových případů. Následující rok počet těchto trestných činů klesl a evidovali jsme jen 2 případy. Poté v roce 2010 došlo k dalšímu výraznějšímu nárůstu, kdy jsme evidovali 10 případů. Můžeme si všimnout, že v roce 2013, kdy došlo opětovně k nárůstu těchto trestných činů a křivka

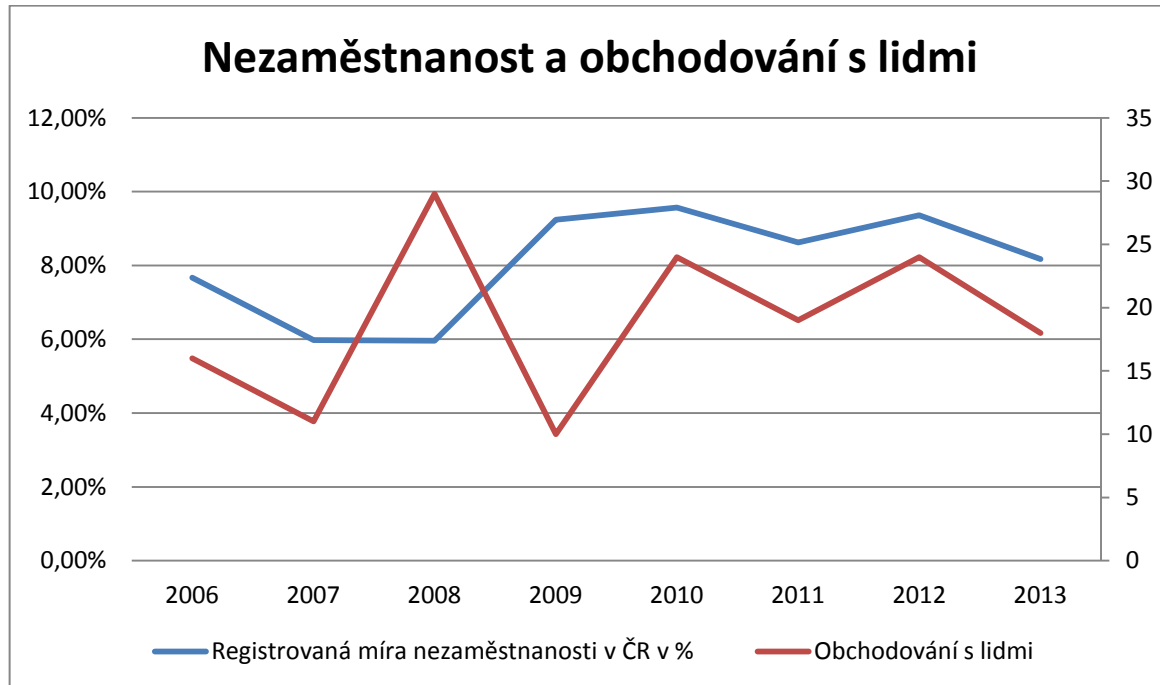
mírně stoupla, protněla se v tomto roce s křivkou míry registrované nezaměstnanosti, která mírně klesla.

6.1.11 Obchodování s lidmi

Dle § 168 trestního zákoníku, se za obchodování s lidmi považuje činnost, kdo jiného přiměje, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá dítě, aby ho bylo jiným užito k pohlavnímu styku nebo jiné formě sexuálního zneužití, k otroctví, službě v ozbrojených silách, nuceným pracem nebo jinou osobu za použití násilí nebo jiné těžké újmy, zneužívaje jejího omylu, tísně nebo závislosti najme, zláká, svede nebo zadržuje. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Obchodování s lidmi	16	11	29	10	24	19	24	18

Tabulka č. 25 Nezaměstnanost a obchodování s lidmi [24], [9], [23]

Graf č. 23 Nezaměstnanost a obchodování s lidmi [24]

V Grafu č. 23 vidíme, že křivka obchodování s lidmi oproti jiným sledovaným letům výrazněji stoupla v roce 2008. V témže roce vzrostla i registrovaná míra nezaměstnanosti

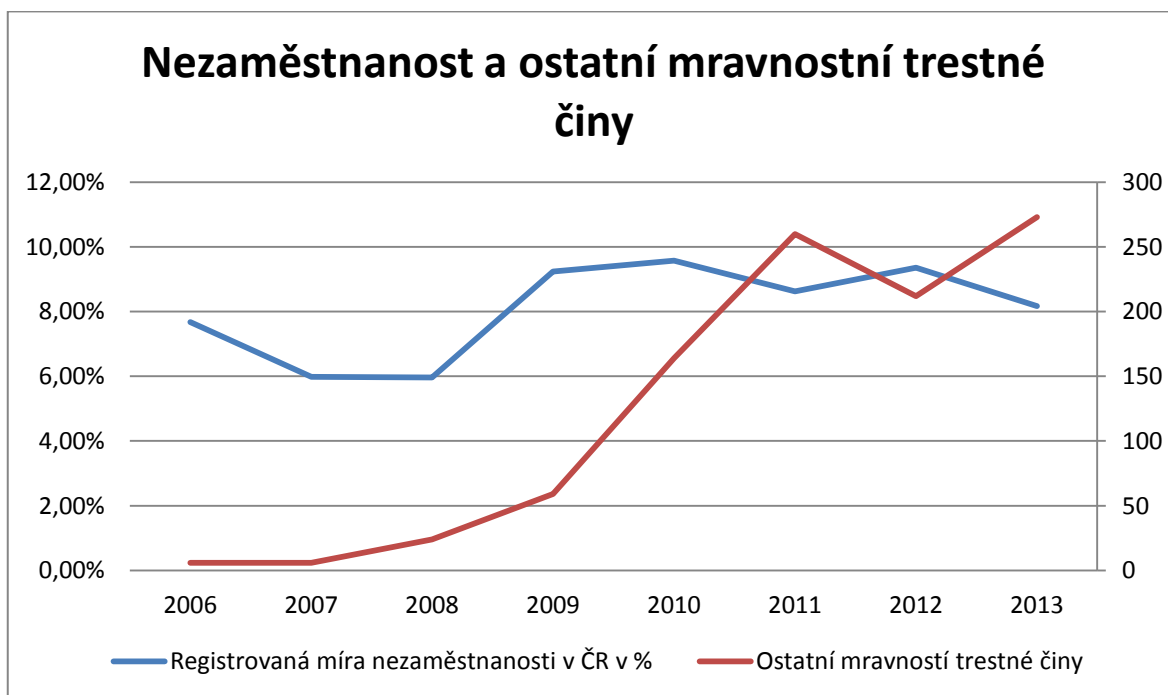
a svého maxima dosáhla v roce 2010. V dalších letech měla křivka týkající se obchodování s lidmi kolísavý charakter, kdy v letech následujících po sobě střídavě klesala a stoupala.

6.1.12 Ostatní mravnostní trestné činy

Mezi ostatní mravnostní trestné činy řadíme § 190 prostituce ohrožující mravnostní vývoj dětí, § 192 výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, § 193 zneužití dítěte k výrobě pornografie a § 194 dvojí manželství. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Ostatní mravnostní trestné činy	6	6	24	59	164	260	212	273

Tabulka č. 26 Nezaměstnanost a ostatní mravnostní trestné činy [24], [9], [23]

Graf č. 24 Nezaměstnanost a ostatní mravnostní trestné činy [24]

Graf č. 24 nám znázorňuje počet evidovaných mravnostních trestných činů. Od roku 2006 do roku 2007 byl počet těchto trestných činů šest. V roce 2008 došlo k prudkému nárůstu,

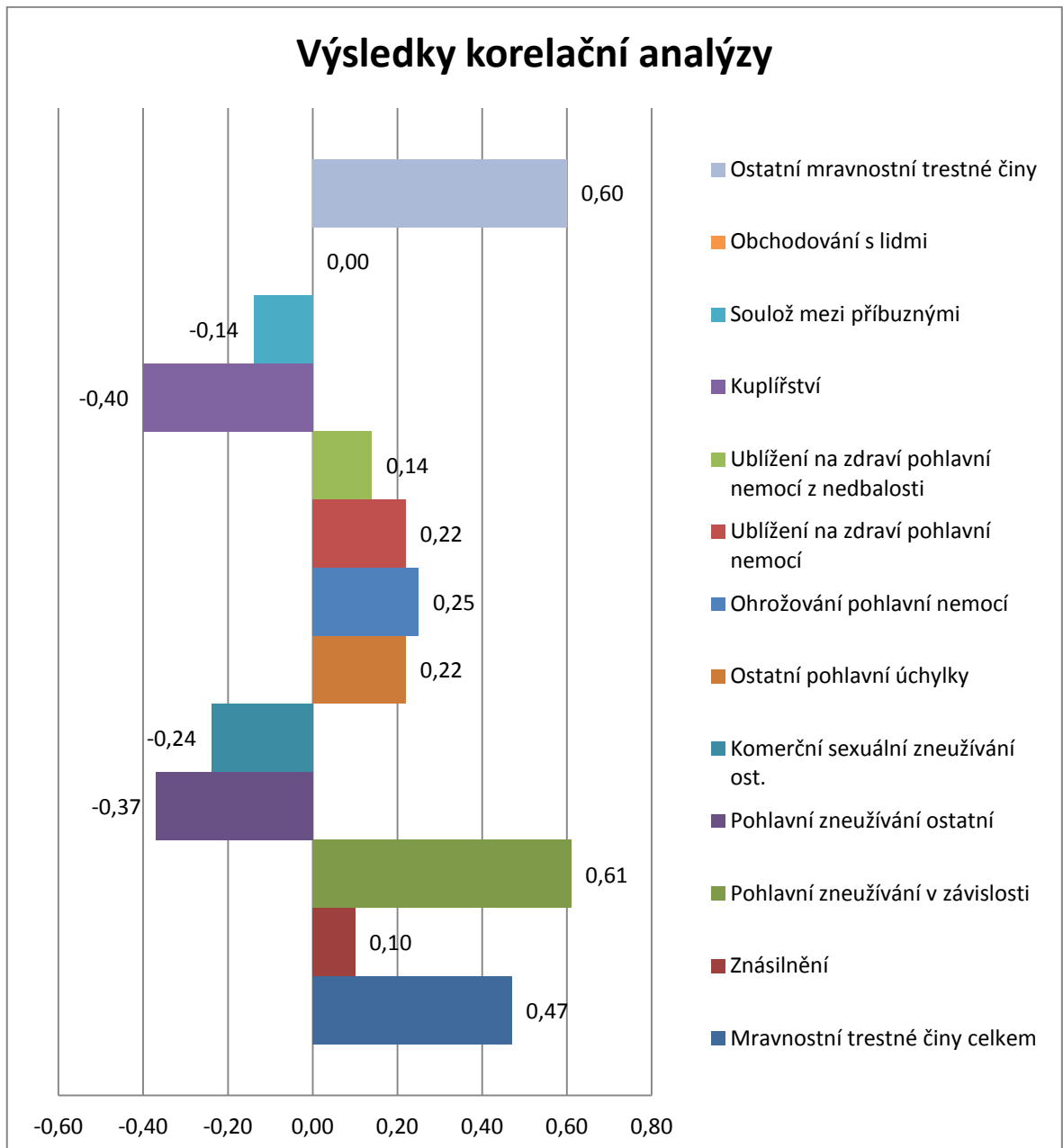
který byl nepřetržitý až téměř do roku 2013. Menší pokles byl zaznamenán v roce 2012. Nejvíce těchto trestných činů bylo zaevidováno v roce 2013 a to konkrétně 273. Křivka míry registrované nezaměstnanosti nejprve v roce 2006 mírně klesla, poté v roce 2008 došlo k nárůstu. Do roku 2013 se poté procentuálně držela stále kolem devíti procent a nevykazovala výraznější změny.

6.1.13 Výsledky korelační analýzy u mravnostní kriminality

Následující tabulka uvádí výsledky korelační analýzy u mravnostní kriminality. Můžeme si všimnout, že největší korelaci jsme zjistili u ostatních mravnostních trestných činů, pohlavního zneužívání v závislosti a naopak zápornou korelaci jsme zjistili u komerčního sexuálního zneužívání, pohlavní zneužívání ostatní a kuplířství.

Druh trestného činu	Korelace
Mravnostní trestné činy celkem	0,47
Znásilnění	0,10
Pohlavní zneužívání v závislosti	0,61
Pohlavní zneužívání ostatní	-0,37
Komerční sexuální zneužívání ost.	-0,24
Ostatní pohlavní úchyly	0,22
Ohrožování pohlavní nemocí	0,25
Ublížení na zdraví pohlavní nemocí	0,22
Ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti	0,14
Kuplířství	-0,40
Soulož mezi příbuznými	-0,14
Obchodování s lidmi	0,00
Ostatní mravnostní trestné činy	0,60

Tabulka č. 27 Korelační koeficienty dle druhu trestného činu [24]

Graf č. 25 Výsledky korelační analýzy mravnostní kriminality [24]

Z Grafu č. 25 je patrné, že vysokou pozitivní korelaci jsme zjistili u ostatních mravnostních trestných činů a to s korelačním koeficientem **0,60** a u pohlavního zneužívání v závislosti s korelačním koeficientem **0,61**. Slabou pozitivní korelaci jsme zjistili u ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti s korelačním koeficientem **0,14**, dále u ublížení na zdraví pohlavní nemocí s korelačním koeficientem **0,22**, ohrožování pohlavní nemocí s korelačním koeficientem **0,25**, dále nám slabá pozitivní korelace vyšla u ostatních pohlavních úchytek s korelačním koeficientem **0,22** a korelační koeficient **0,10** nám vyšel

u znásilnění. U trestného činu obchodování s lidmi byl korelační koeficient **0,00** což znamená, že korelace zde neexistuje.

Naopak negativní korelace nám vyšlo u následujících : slabá negativní korelace vyšla u trestného činu soulož mezi příbuznými s korelačním koeficientem **-0,14**. Střední negativní korelace byla zjištěna u kuplířství s korelačním koeficientem **-0,40**, dále u trestného činu komerční forma sexuálního zneužívání s korelačním koeficientem **-0,24** a v poslední řadě s korelačním koeficientem **-0,37** vyšlo pohlavní zneužívání ostatní.

Celkově mravnostní trestné činy korelovaly s výsledkem **0,47**, což je střední pozitivní korelace.

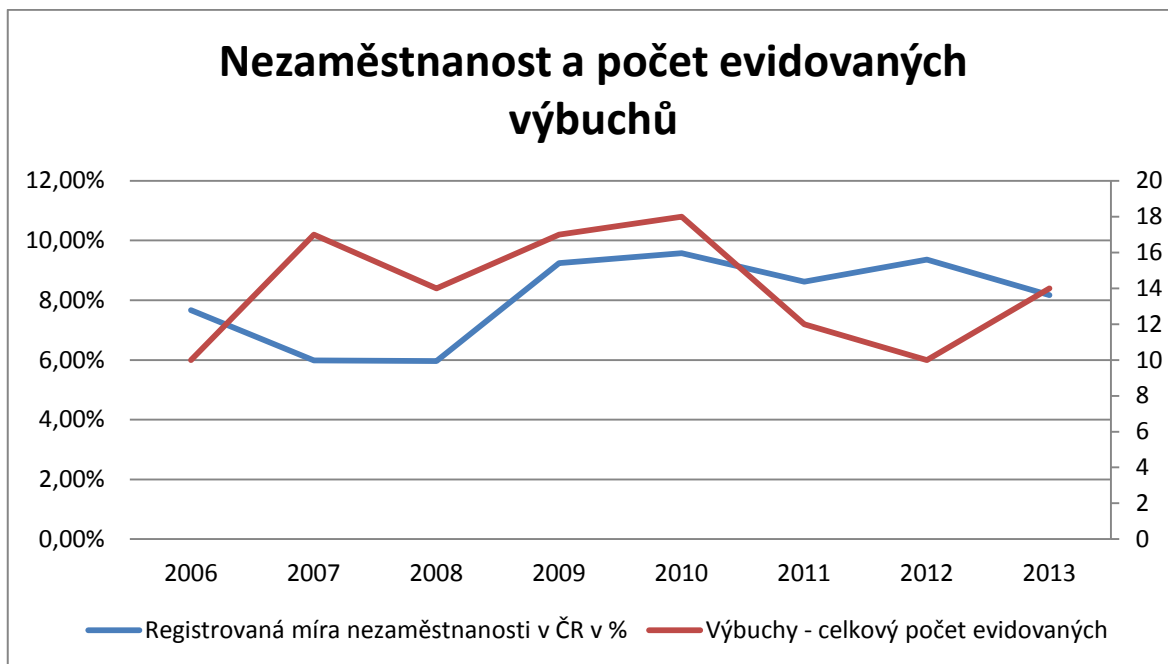
6.2 Ostatní kriminalita

6.2.1 Výbuchy

Výbuch nebo také exploze je fyzikální jev, při kterém dochází k náhlému uvolnění energie a prudkému zvýšení teploty a tlaku. Nekontrolovatelné výbuchy souvisí s § 280 trestního zákoníku, který se vztahuje k dovozu, vyvíjení nebo přechovávání zbraní, bojových prostředků nebo výbušnin zakázaných zákonem nebo mezinárodní smlouvou. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Výbuchy - celkový počet evidovaných	10	17	14	17	18	12	10	14

Tabulka č. 28 Nezaměstnanost a celkový počet evidovaných výbuchů [24], [9], [23]

Graf č. 26 Nezaměstnanost a počet evidovaných výbuchů [24]

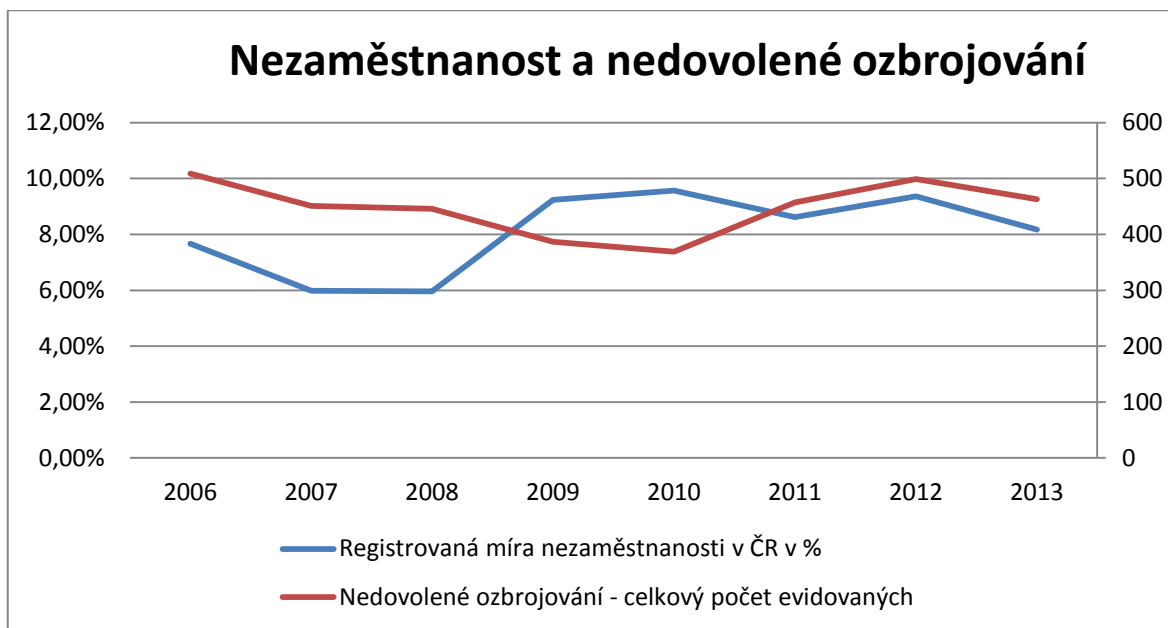
V Grafu č. 26 můžeme vidět vývoj zaznamenaných výbuchů ve sledovaných letech. Nejprve křivka vykazovala nárůst, v roce 2007 došlo k poklesu a poté v roce 2008 přišel opětovně nárůst. Od roku 2010 se počet evidovaných výbuchů snížil. Nejvyšší zaevidovaný počet výbuchů byl 18. Modrá křivka znázorňuje průběh míry registrované nezaměstnanosti. Nejnižší se křivka nacházela v letech 2007 – 2008, kde se procentuálně míra nezaměstnanosti lišila pouze o setinu procenta. Nárůst byl nejrazantnější v roce 2008 a vrcholu dosáhl v roce 2010.

6.2.2 Nedovolené ozbrojování

Dle § 279 trestního zákoníku, se za nedovolené ozbrojování považuje přechovávání, výroba nebo opatření si střelné zbraně nebo její hlavní části bez povolení. Dále taktéž opatření si většího množství střeliva nebo zakázaný doplněk zbraně. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Nedovolené ozbrojování - celkový počet evidovaných	509	451	446	387	369	457	499	463

Tabulka č. 29 Nezaměstnanost a nedovolené ozbrojování [24], [9], [23]

Graf č. 27 Nezaměstnanost a nedovolené ozbrojování [24]

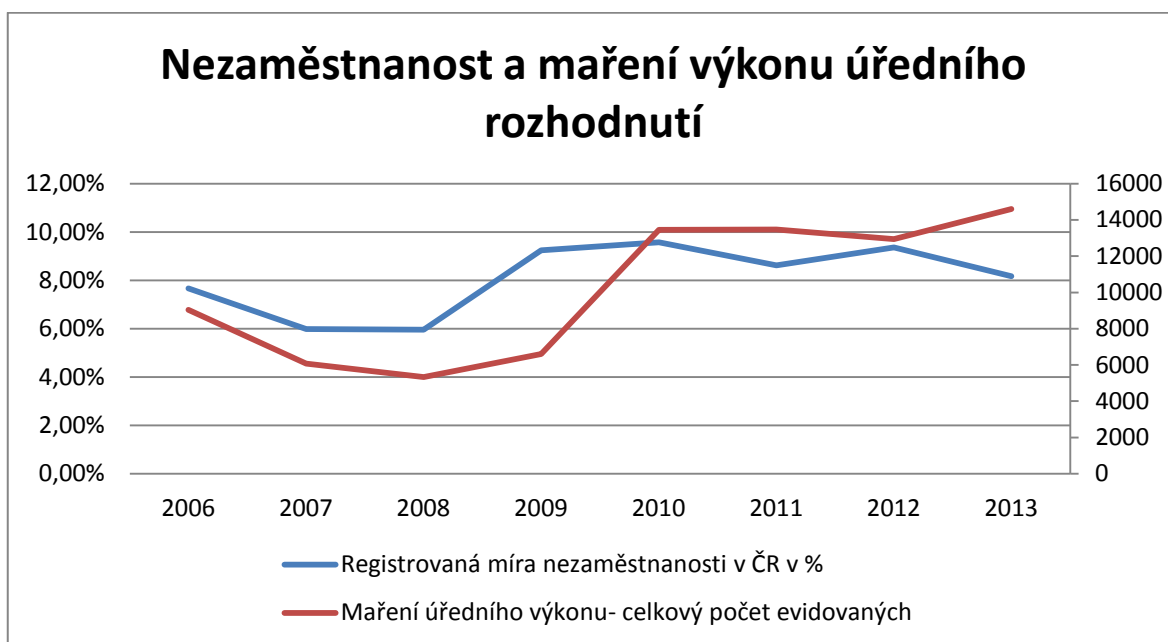
Z Grafu č. 27 vidíme, že křivka, znázorňující počty případů nedovoleného ozbrojování od roku 2006 do roku 2010 klesala, poté v následujících dvou letech došlo k navýšení těchto trestných činů, kdy se v roce 2012 dotkla hranice pětiset evidovaných případů. Konkrétní čísla nalezneme v související Tabulce č. 29. Křivka míry registrované nezaměstnanosti počíná v roce 2006, kdy procentuálně byla míra nezaměstnanosti na 7,67 procentech. V roce 2009 nezaměstnanost stoupla na 9,24% a svého maxima dosáhla v roce 2010 na 9,57%.

6.2.3 Maření výkonu úředního rozhodnutí

Dle § 337 trestního zákoníku, se za činnosti maření výkonu úředního rozhodnutí považuje např. zdržování na území České republiky i přes uložení trestu vyhoštění, vykonávání činnosti, která byla dotyčné osobě soudem zakázána, nenastoupení trestu odnění svobody nebo zdržování se v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Maření úředního výkonu- celkový počet evidovaných	9041	6072	5324	6607	13447	13479	12936	14596

Tabulka č. 30 Nezaměstnanost a maření úředního výkonu [24], [9], [23]

Graf č. 28 Nezaměstnanost a maření výkonu úředního rozhodnutí [24]

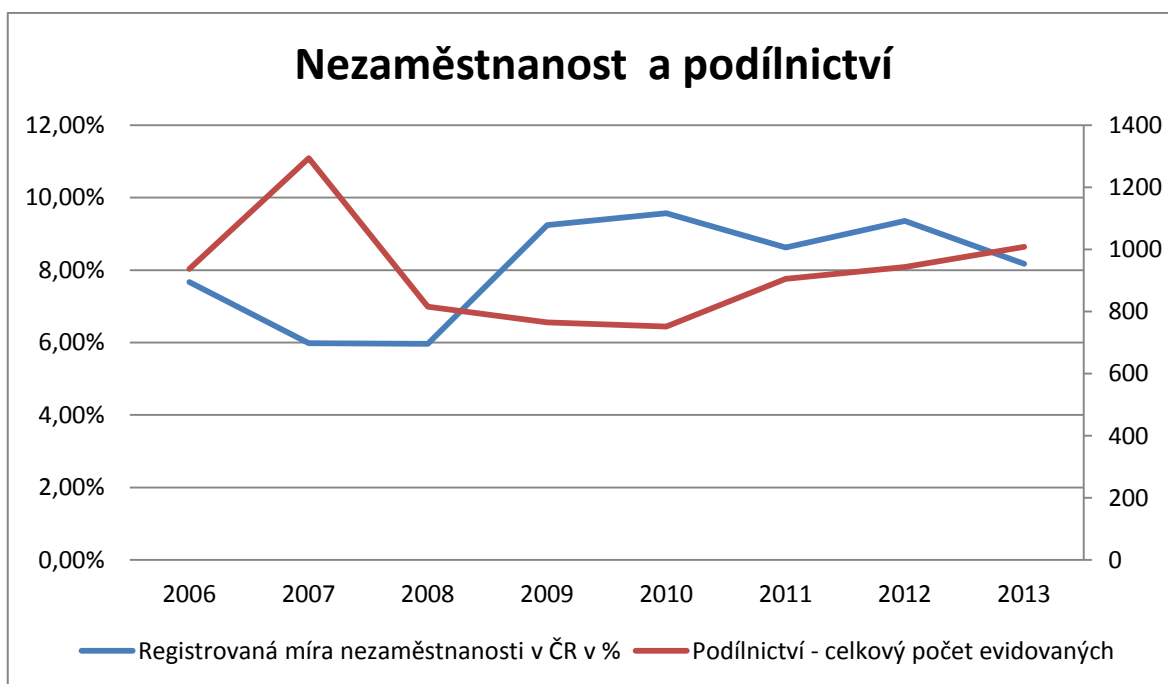
V Grafu č. 28 vidíme, že křivka maření výkonu úředního rozhodnutí je téměř souběžná s křivkou míry registrované nezaměstnanosti. U obou křivek můžeme vidět téměř stejný vývoj v letech 2006 až 2008. V roce 2009 stoupl počet evidovaných případů maření výkonu úředního rozhodnutí a poté do roku 2013 vykazoval více či méně konstatní vývoj. 14596 případů byl v našem sledovaném období nejvyšší počet a to v roce 2013. Oproti tomu křivka míry registrované nezaměstnanosti byla nejvyšší v roce 2010. V roce 2013 vykazovala mírný pokles.

6.2.4 Podílnictví

Dle § 214 trestního zákoníku, se za podílnictví považuje činnost, kdy osoba ukryje, na sebe převede nebo užívá věc, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky nebo v cizině jinou osobou nebo jako odměna za něj. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Podílnictví - celkový počet evidovaných	937	1293	815	765	752	905	943	1008

Tabulka č. 31 Nezaměstnanost a podílnictví [24], [9], [23]

Graf č. 29 Nezaměstnanost a podílnictví [24]

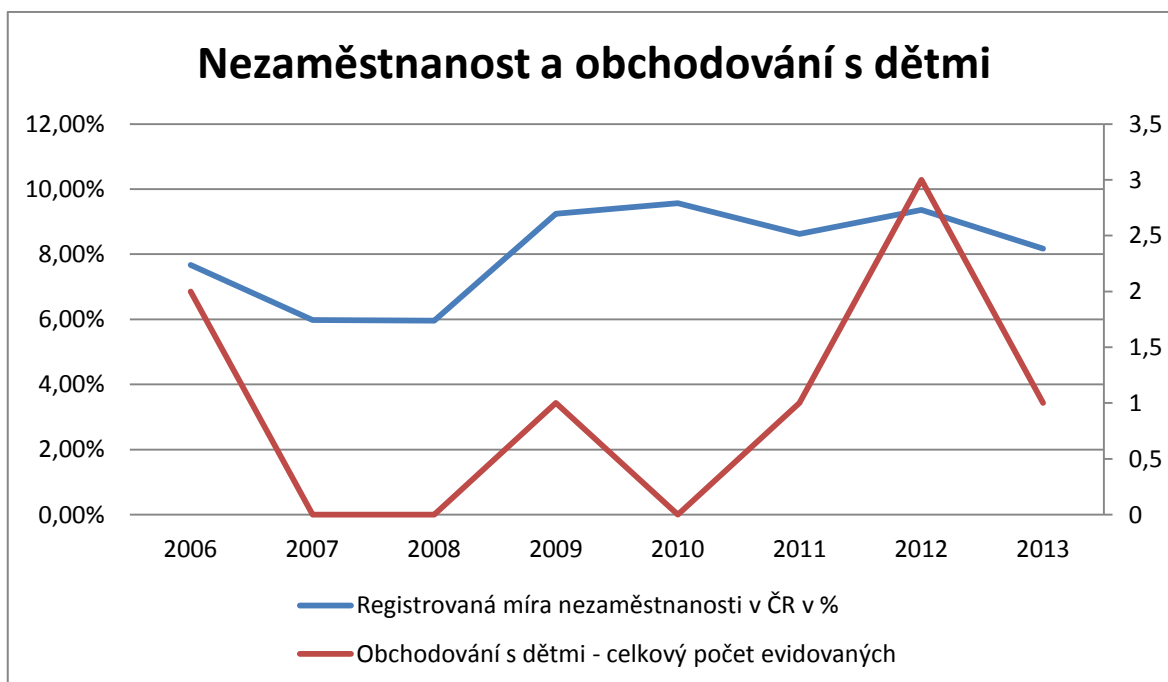
V Grafu č. 29 vidíme průběh trestného činu podílnictví. V roce 2006, což je počáteční rok v rámci našeho výzkumu, si můžeme všimnout skokového nárůstu. Rok 2007 byl rokem, kdy křivka dosáhla svého maxima a poté došlo k poklesu a od roku 2008 do roku 2013 měla křivka téměř konstantní charakter. Křivka míry registrované nezaměstnanosti vykazuje nejvyšší nárůst v roce 2009, kdy toto odstartovala hospodářská krize. Maxima ve sledovaném období bylo dosaženo v roce 2010.

6.2.5 Obchodování s dětmi

Jedná se o obchod, kdy je dítě předáno osobou či skupinou osob jiné osobě nebo skupině osob, za účelem adopce, práce, sexuálního zneužívání nebo poskytnutí jiného plnění. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Obchodování s dětmi - celkový počet evidovaných	2	0	0	1	0	1	3	1

Tabulka č. 32 Nezaměstnanost a obchodování s dětmi [24], [9], [23]

Graf č. 30 Nezaměstnanost a obchodování s dětmi [24]

V Grafu č. 30 míra nezaměstnanosti zpočátku v roce 2007 klesala, v roce 2008 stagnovala. V roce 2009 došlo v důsledku hospodářské krize k jejímu prudkému nárůstu, v roce 2010 mírně stoupala a v roce 2011 mírně klesala. V roce 2012 opět mírně stoupala. U křivky, která znázorňuje obchodování s dětmi vidíme stagnaci mezi lety 2007 a 2008. Poté došlo k mírnějšímu nárůstu a v roce 2010 začala křivka prudce stoupat a vrcholu dosáhla v roce 2012.

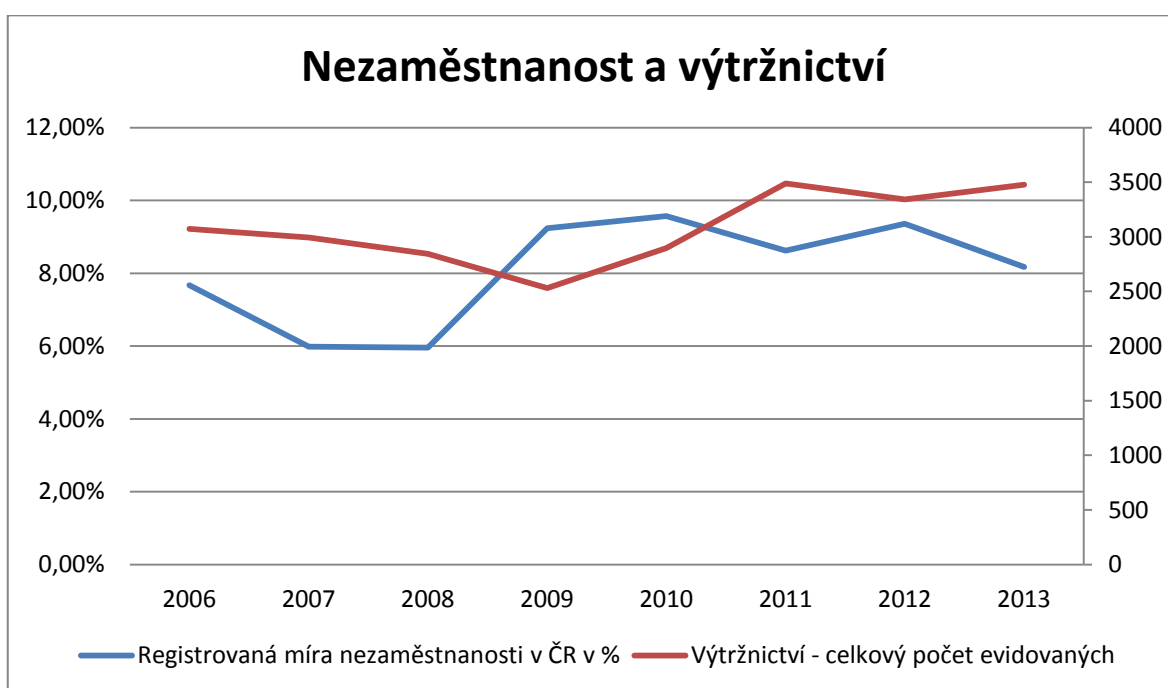
6.2.6 Výtržnictví

Dle § 358 trestního zákoníku, se výtržnictví dopustí ten, kdo veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném se dopustí hrubé neslušnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí

hroby nebo kulturní památku anebo ruší organizování sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Výtržnictví - celkový počet evidovaných	3073	2995	2843	2532	2897	3490	3343	3476

Tabulka č. 33 Nezaměstnanost a výtržnictví [24], [9], [23]

Graf č. 31 Nezaměstnanost a výtržnictví [24]

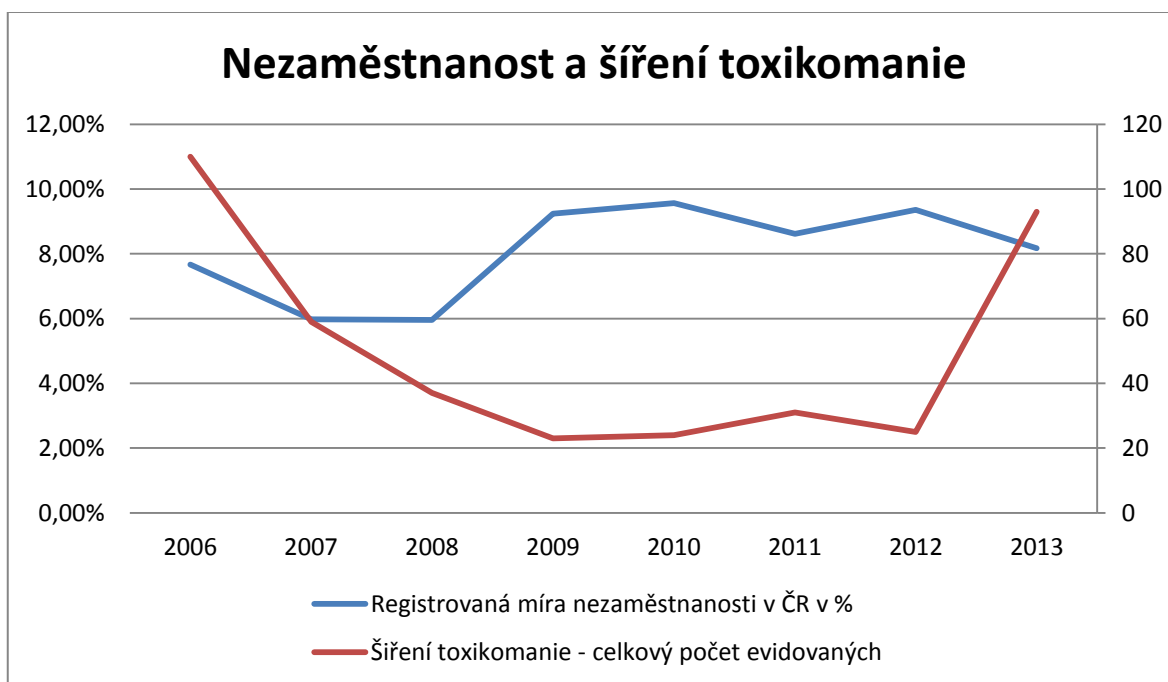
V Grafu č. 31 vidíme průběh křivky výtržnictví, která v letech 2006 až 2009 vykazovala změny jen minimálně. V roce 2010 poté došlo ke změně a přišel nárůst. Nejvyšší bod evidujeme v roce 2011. Míra nezaměstnanosti zpočátku v roce 2007 klesala, v roce 2008 stagnovala. V roce 2009 došlo prudkému nárůstu, v roce 2010 mírně stoupala a v roce 2011 mírně klesala. V roce 2012 opět mírně stoupala.

6.2.7 Šíření toxikomanie

Dle § 287 trestního zákoníku, kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje nebo takové látky šíří a podněcuje, zákon vykládá jako šíření toxikomanie. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Šíření toxikomanie - celkový počet evidovaných	110	59	37	23	24	31	25	93

Tabulka č. 34 Nezaměstnanost a šíření toxikomanie [24], [9], [23]

Graf č. 32 Nezaměstnanost a šíření toxikomanie [24]

V Grafu č. 32 vidíme zajímavý průběh křivky šíření toxikomanie. Nejvyšší počet těchto trestných činů jsme evidovali v roce 2006 a to 110 případů. Poté došlo k propadu a průměrný počet těchto trestných činů činil za rok 33. Zajímavým aspektem je, že v této době došlo naopak k nárůstu míry nezaměstnanosti, kdy jsme nejvyšší procento

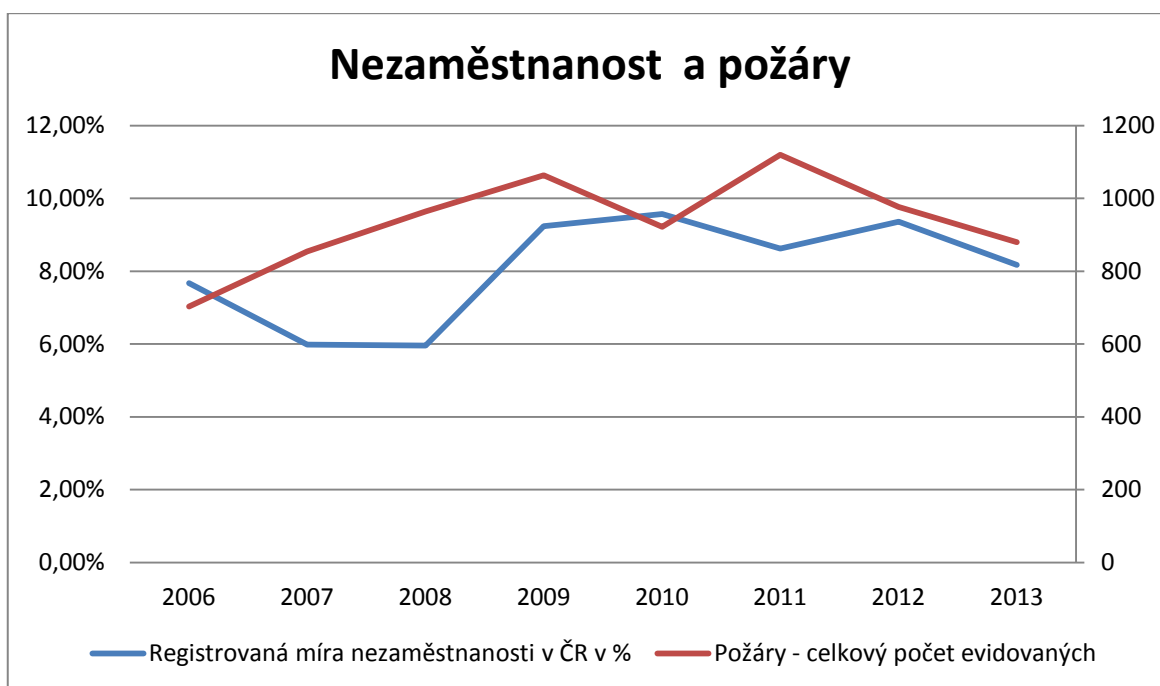
zaregistrovali v roce 2010. Křivka šíření toxikomanie poté opětovně vykázala nárůst, a to v roce 2012, kdy byl počátek vzrůstu a maxima bylo dosaženo v roce 2013.

6.2.8 Požáry

Požár je každé nežádoucí hoření, při kterém došlo ke zranění osob, zvířat, případně k usmrcení osob nebo zvířat následkem požáru nebo, kdy došlo k materiálním škodám. Dále dle § 272 trestního zákoníku je požár obecným ohrožením, pokud je úmyslně způsoben. [19]

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR v %	7,67%	5,98%	5,96%	9,24%	9,57%	8,62%	9,36%	8,17%
Požáry - celkový počet evidovaných	703	854	964	1063	922	1120	976	880

Tabulka č. 35 Nezaměstnanost a celkový počet evidovaných požárů [24], [9], [23]

Graf č. 33 Nezaměstnanost a počet evidovaných požárů [24]

V Grafu č. 33 vidíme, že na dvou místech se nám křivka míry nezaměstnanosti protíná s křivkou požárů. Křivka požárů začala v roce 2006 narůstat, a to až do roku 2009, kdy došlo k poklesu. V roce 2010 začala opět růst a maxima bylo dosaženo v roce 2011 a to 1120 evidovaných požárů. Křivka míry nezaměstnanosti mezi lety 2007 a 2008

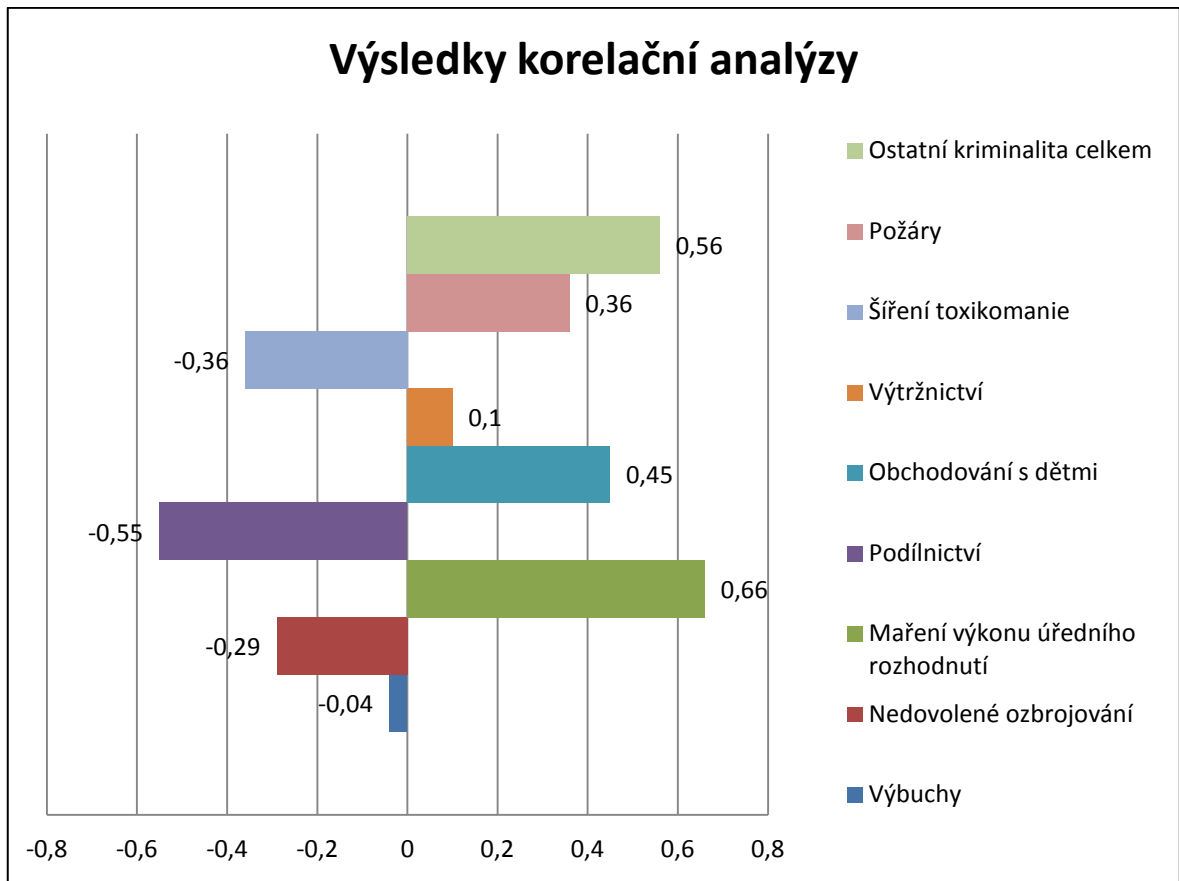
stagnovala. V následujícím roce v důsledku hospodářské krize došlo k nárůstu míry nezaměstnanosti. Vrcholem byl rok 2010, poté došlo k poklesu.

6.2.9 Výsledky korelační analýzy u ostatní kriminality

V následující tabulce vidíme výsledky korelační analýzy u ostatní kriminality. Výsledky jsou graficky znázorněny v Grafu č. 34.

Druh trestného činu	Korelace
Výbuchy	-0,04
Nedovolené ozbrojování	-0,29
Maření výkonu úředního rozhodnutí	0,66
Podílnictví	-0,55
Obchodování s dětmi	0,45
Výtržnictví	0,1
Šíření toxikomanie	-0,36
Požáry	0,36
Ostatní kriminalita celkem	0,56

Tabulka č. 36 Výsledky korelační analýzy [24]

Graf č. 34 Výsledky korelační analýzy u ostatní kriminality [24]

Výsledky korelační analýzy u ostatní kriminality jsou : slabé pozitivní korelace s korelačním koeficientem **0,1** jsme dosáhli u výtržnictví. Střední pozitivní korelace nám vyšla u požárů s korelačním koeficientem **0,36** a u obchodování s dětmi s korelačním koeficientem **0,45**. Maření výkonu úředního rozhodnutí vykazuje vysokou pozitivní korelaci s korelačním koeficientem **0,66**.

Naopak negativní korelace nám vyšla u podílnictví, a to jako vysoká negativní korelace s korelačním koeficientem **-0,55**. Střední negativní korelace nám vyšla u nedovoleného ozbrojování s korelačním koeficientem **-0,29** a dále u šíření toxikomanie s korelačním koeficientem **-0,36**. Slabá negativní korelace vyšla u výbuchů a to s výsledkem **-0,04**.

Celkově ostatní kriminalita korelovala vysoce pozitivně s korelačním koeficientem **0,56**.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zjistit na základě analýzy vývoje nezaměstnanosti a kriminality, korelační závislost nezaměstnanosti a jednotlivých druhů kriminality. Logicky by mělo platit, že při vzrůstu nezaměstnanosti vzroste převážně majetková trestná činnost, protože tou si nezaměstnaní budou plnit své potřeby, kterých nemohou dosáhnout legální cestou. Pro náš výzkum jsme si vybrali období od roku 2006 do roku 2013. Toto období bylo zajímavé mimo jiné tím, že došlo k celosvětové hospodářské krizi, která se projevila výrazným nárůstem nezaměstnanosti.

Nejprve jsme zjišťovali, jak koreluje jednotlivé druhy kriminality. Z výsledků nám vyplynulo, že nejvyšší pozitivní korelace byla u mravnostní a ostatní kriminality. Výsledkem korelační analýzy mezi celkovou kriminalitou a nezaměstnaností za období 2006 – 2013 je korelační koeficient **-0,86**, což znamená, že korelace je negativní a vysoká. U násilné kriminality je korelační koeficient **-0,37**, což vyjadřuje střední negativní korelaci. Mravnostní kriminalita korelovala s nezaměstnaností výsledkem **0,47**, což je střední pozitivní korelace. Majetková kriminalita korelovala s výsledkem **-0,83**, což je vysoká negativní korelace. Vedle mravnostní kriminality pozitivně korelovala i kriminalita ostatní a to s výsledkem **0,56**, kde se jedná o vysokou pozitivní korelaci. Hospodářská kriminalita vyšla s koeficientem **-0,7**, což je negativní vysoká korelace a kriminalita zbývající s výsledkem **-0,54**, což značí vysokou negativní korelaci.

Do výsledku korelace celkové kriminality se nejvíce promítla majetková trestná činnost, která zaujímá 64% z celkového počtu trestných činů. Logicky se předpokládalo, že bude vysoce pozitivně korelovat majetková trestná činnost, ovšem naopak zde byla zjištěna vysoká negativní korelace, s korelačním koeficientem **-0,83**. Zato vysoká pozitivní korelace byla zjištěna u ostatní kriminality a střední pozitivní korelace u mravnostní kriminality. Z tohoto důvodu jsme se těmito dvěma druhy kriminality dále věnovali podrobněji. Obě jsme si rozčlenili na jednotlivé trestné činy, které pod mravnostní a ostatní kriminalitu spadají a dále jsme zjišťovali míru korelace mezi těmito jednotlivými trestnými činy a mírou nezaměstnanosti.

Výsledkem korelační analýzy mezi nezaměstnaností a mravnostní kriminalitou jsme vysokou pozitivní korelaci zjistili u ostatních mravnostních trestných činů a to s korelačním koeficientem **0,60** a u pohlavního zneužívání v závislosti s korelačním koeficientem **0,61**. Slabou pozitivní korelaci jsme zjistili u ublížení na zdraví pohlavní

nemocí z nedbalosti s korelačním koeficientem **0,14**, dále u ublížení na zdraví pohlavní nemocí s korelačním koeficientem **0,22**, ohrožování pohlavní nemocí s korelačním koeficientem **0,25**, dále nám slabá pozitivní korelace vyšla u ostatních pohlavních úchytek s korelačním koeficientem **0,22** a korelační koeficient **0,10** nám vyšel u znásilnění. U trestného činu obchodování s lidmi byl korelační koeficient **0,00** což znamená, že zde korelace neexistuje.

Naopak negativní korelace byla následující : slabá negativní korelace vyšla u trestného činu soulož mezi příbuznými s korelačním koeficientem - **0,14**. Střední negativní korelace byla zjištěna u kuplířství s korelačním koeficientem **-0,40**, dále u trestného činu komerční forma sexuálního zneužívání s korelačním koeficientem **-0,24** a v poslední řadě s korelačním koeficientem **-0,37** vyšlo pohlavní zneužívání ostatní, což značí střední negativní korelaci.

Celkově mravnostní trestné činy korelovaly s výsledkem **0,47**, což je střední pozitivní korelace.

Výsledky korelační analýzy ostatní kriminality jsou následující: slabé pozitivní korelace s korelačním koeficientem **0,1** jsme dosáhli u výtržnictví. Střední pozitivní korelace nám vyšla u požárů s korelačním koeficientem **0,36** a u obchodování s dětmi s korelačním koeficientem **0,45**. Maření výkonu úředního rozhodnutí vykazuje vysokou pozitivní korelaci s korelačním koeficientem **0,66**.

Naopak negativní korelace nám vyšla u podílíctví, a to jako vysoká negativní korelace s korelačním koeficientem **-0,55**. Střední negativní korelace nám vyšla u nedovoleného ozbrojování s korelačním koeficientem **-0,29** a dále u šíření toxikomanie s korelačním koeficientem **-0,36**. Slabá negativní korelace vyšla u výbuchů a to s výsledkem **-0,04**.

Celkově ostatní kriminalita korelovala vysoce pozitivně s korelačním koeficientem **0,56**.

Návrhy a opatření

Z výsledků korelační analýzy je tedy patrné, že některé druhy kriminality s nezaměstnaností korelovaly záporně, jiné pozitivně, u jiných korelace nebyla zjištěna. Je evidentní, že na vývoji kriminality se nepodílí pouze nezaměstnanost, ale ovlivňuje ji více faktorů. Je to např. faktor v oblasti kulturní, což souvisí s výchovou. Také oblast ekonomická a politická. Negativní působení politiky může vyvolat nejen růst kriminality, ale také může vést k rasismu, terorismu, násilné a majetkové trestné činnosti. Také lze

uvést např. oblast viktimologie. Lehkomyšlnost nebo neopatrnost ze strany oběti. Je důležité znát pravidla jak se nestát obětí trestného činu nebo toto riziko alespoň minimalizovat. Nevychloubat se tím co mám, jaké jsou mé finanční prostředky apod. Důležitým krokem je také prevence kriminality, jako je omezování příležitostí k páchání trestné činnosti, zvyšovat vzdělanost obyvatelstva v této oblasti, zlepšovat sociální klima, potírat alkoholismus a drogy. To jsou jen některé příklady, které mohou vést ke snížení kriminality a samozřejmě snaha snížit míru nezaměstnanosti na co nejnižší úroveň. Vytvářet nová pracovní místa, podporovat nejen velké firmy, ale také malé živnostníky. V této oblasti by se měl zejména angažovat stát, který by měl vytvářet vhodné prostředí pro podnikání.

Bylo by zajímavé zpracovat studii, která by navázala na tuto práci a zaměřila se na korelace, které v této práci vyšly záporně. Zjistit, proč některá kriminalita koreluje záporně a proč tomu tak je. Také by bylo zajímavé zkoumat ostatní výše uvedené faktory, které kriminalitu ovlivňují a těm se také podrobněji věnovat.

Této práci by mohla využít např. Policie ČR. Na základě výsledků víme, které trestné činy vysoce pozitivně korelovaly s nezaměstnaností, tudíž můžeme předpokládat, že se zvýšením míry nezaměstnanosti, vzroste i počet těchto trestných činů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Kriminalita a delikvence - charakteristika. [online]. 2005, Březen 2014 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: <http://www.icm.cz/kriminalita-a-delikvence-charakteristika>
- [2]) KUČHTA, J. - VÁLKOVÁ, H. a kol. Základy kriminologie a trestní politiky, Praha: C. H. Beck, 2005. 544 s. ISBN 80-7179-813-4
- [3] Institut pro kriminologii a sociální prevenci: Kriminologie v ČR. [online]. [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/kriminologie_v_cr.html
- [4] Mapa kriminality. [online]. [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.mapakriminality.cz/#mapa>
- [5] NOVOTNÝ, O. – ZAPLETAL, J. a kol. Kriminologie, Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-08-4
- [6] KUČHTA, J. a kol, Kriminologie, Masarykova univerzita, 1993, Brno, ISBN 80-210-0616-1
- [7] MUSIL, J. Úloha trestní politiky při reformě trestního práva. In: Trestní právo, 1/1998
- [8] Inovace SEBS a ASEBS: Vznik kriminologie, kriminologické školy. [online]. 2011, 2013-07-21 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: <http://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/kriminologie/vznik>
- [9] Policie České republiky: Statistický přehled kriminality. POLICIE ČR. [online]. [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>
- [10] HANUŠ, B., Primární základy penologie, 2005, Vysoká škola Jana Amose Komenského s.r.o., ISBN 80-86723-14-3
- [11] LIŠKA, V. a kol. Makroekonomie. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. ISBN 80-86419-54-1
- [12] BUCHTOVA., B a kol., Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém, 2002, Praha, ISBN 80-247-9006-8
- [13] MÁČE, M. – ROUSEK, P. Makroekonomie pro technické školy. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4575-6
- [14] Ministerstvo práce a sociálních věcí: EU jde do boje s nezaměstnaností mladých lidí. [online]. 2013-07-15 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/15725>

- [15] BECKER, G. S. Crime and punishment: An economic approach. – In: Journal of Political Economy 76 (1968)
- [16] CANTOR, D. - LAND, K. C. Unemployment and Crime Rates in the Post-World War II United States: A Theoretical and Empirical Analysis. American Sociological Review. 1985
- [17] COOK, P. J. - ZARKIN, G. A. Crime and the Business Cycle. The Journal of Legal Studies. 1985, Vol.14 (No.1)
- [18] HAVLÍKOVÁ, I. Jak ovlivňuje hospodářský cyklus majetkovou trestnou činnost. Praha, 2013. Bakalářská práce. VŠE, Národohospodářská fakulta, Katedra Ekonomie.
- [19] Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník
- [20] Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- [21] MITLÖHNER, Miroslav. Plánování rodiny. [online]. 2006 [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: <http://www.planovanirodiny.cz/rservice.php?akce=tisk&cislocclanku=2006030801>
- [22] Český statistický úřad: Obyvatelstvo. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. 2014-08-01 [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_lide
- [23] Český statistický úřad: Zaměstnanost, nezaměstnanost. [online]. 2013-10-25 [cit. 2015-03-04]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zamestnanost_nezamestnanost_prace
- [24] Zdroj vlastní
- [25] BEDÁŇOVÁ, I. Lineární korelační závislost [online] 2011 [cit. 2014.01.10.] Dostupné z: <http://cit.vfu.cz/stat/FVL/Teorie/Predn5/linearni.htm>
- [26] Výpočet parsonova korelačního koeficientu. [online]. [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: <http://portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=aplikovana-analyza-klinickyh-a-biologickyh-dat--biostatistika-pro-matematickou-biologii--zaklady-korelacni-analyzy-pearsonuv-korelacni-koeficient--vypocet-pearsonova-korelacniho-koeficientu>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
L	Celkový počet práce schopných
N	Zaměstnaní
n	Míra nezaměstnanosti
r	Korelační koeficient

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Registrovaná míra nezaměstnanosti v ČR [24]	28
Graf č. 2 Nezaměstnanost a celková kriminalita v ČR [24]	29
Graf č. 3 Nezaměstnanost a násilná kriminalita v ČR [24]	31
Graf č. 4 Nezaměstnanost a mravnostní kriminalita v ČR [24].....	32
Graf č. 5 Nezaměstnanost a majetková kriminalita v ČR [24]	33
Graf č. 6 Nezaměstnanost a ostatní kriminalita v ČR [24]	34
Graf č. 7 Nezaměstnanost a hospodářská kriminalita v ČR [24].....	35
Graf č. 8 Nezaměstnanost a zbývající kriminalita v ČR [24]	37
Graf č. 9 Nezaměstnanost a přestupky proti majetku v ČR [24]	38
Graf č. 10 Nezaměstnanost a přestupky proti občanskému soužití v ČR [24]	39
Graf č. 11 Korelační koeficient dle druhu kriminality [24].....	42
Graf č. 12 Výsledky korelační analýzy přestupků [24]	43
Graf č. 13 Nezaměstnanost a znásilnění [24]	46
Graf č. 14 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání v závislosti [24]	47
Graf č. 15 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání ostatní [24].....	48
Graf č. 16 Nezaměstnanost a komerční forma sexuálního zneužívání [24]	49
Graf č. 17 Nezaměstnanost a ostatní pohlavní úchyly [24]	50
Graf č. 18 Nezaměstnanost a ohrožování pohlavní nemocí [24].....	51
Graf č. 19 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí [24]	52
Graf č. 20 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti [24]	53
Graf č. 21 Nezaměstnanost a kuplířství [24]	54
Graf č. 22 Nezaměstnanost a soulož mezi příbuznými [24].....	55
Graf č. 23 Nezaměstnanost a obchodování s lidmi [24]	56
Graf č. 24 Nezaměstnanost a ostatní mravnostní trestné činy [24]	57
Graf č. 25 Výsledky korelační analýzy mravnostní kriminality [24]	59
Graf č. 26 Nezaměstnanost a počet evidovaných výbuchů [24].....	61
Graf č. 27 Nezaměstnanost a nedovolené ozbrojování [24]	62
Graf č. 28 Nezaměstnanost a maření výkonu úředního rozhodnutí [24]	63
Graf č. 29 Nezaměstnanost a podílnictví [24]	64
Graf č. 30 Nezaměstnanost a obchodování s dětmi [24]	65
Graf č. 31 Nezaměstnanost a výtržnictví [24]	66
Graf č. 32 Nezaměstnanost a šíření toxikomanie [24].....	67

Graf č. 33 Nezaměstnanost a počet evidovaných požárů [24].....	68
Graf č. 34 Výsledky korelační analýzy u ostatní kriminality [24].....	70

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Základní směry kriminologického uvažování [8].....	15
Tabulka č. 2 Registrovaná míra nezaměstnanosti [24], [23]	28
Tabulka č. 3 Nezaměstnanost a celkový počet trestných činů [24], [9], [23].....	29
Tabulka č. 4 Nezaměstnanost a násilná kriminalita [24], [9], [23].....	30
Tabulka č. 5 Nezaměstnanost a mravnostní kriminalita [24], [9], [23]	31
Tabulka č. 6 Nezaměstnanost a majetkové trestné činy [24], [9], [23]	33
Tabulka č. 7 Nezaměstnanost a ostatní kriminalita [24], [9], [23]	34
Tabulka č. 8 Nezaměstnanost a hospodářské trestné činy [24], [9], [23]	35
Tabulka č. 9 Nezaměstnanost a zbývající trestné činy [24], [9], [23]	36
Tabulka č. 10 Nezaměstnanost a přestupky proti majetku [24], [9], [23]	38
Tabulka č. 11 Nezaměstnanost a přestupky proti občanskému soužití [24], [9], [23].....	39
Tabulka č. 12 Vyjádření závislosti [25].....	41
Tabulka č. 13 Korelační koeficient dle druhu kriminality [24]	42
Tabulka č. 14 Korelační koeficient přestupků v ČR [24]	43
Tabulka č. 15 Nezaměstnanost a znásilnění [24], [9], [23]	45
Tabulka č. 16 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání v závislosti [24], [9], [23]	46
Tabulka č. 17 Nezaměstnanost a pohlavní zneužívání ostatní [24], [9], [23].....	47
Tabulka č. 18 Nezaměstnanost a komerční forma sexuálního zneužívání [24], [9], [23]	49
Tabulka č. 19 Nezaměstnanost a ostatní pohlavní úchyly [24], [9], [23]	50
Tabulka č. 20 Nezaměstnanost a ohrožování pohlavní nemocí [24], [9], [23].....	51
Tabulka č. 21 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí [24], [9], [23]	52
Tabulka č. 22 Nezaměstnanost a ublížení na zdraví pohlavní nemocí z nedbalosti [24], [9], [23]	53
Tabulka č. 23 Nezaměstnanost a kuplířství [24], [9], [23]	54
Tabulka č. 24 Nezaměstnanost a soulož mezi příbuznými [24], [9], [23].....	55
Tabulka č. 25 Nezaměstnanost a obchodování s lidmi [24], [9], [23].....	56
Tabulka č. 26 Nezaměstnanost a ostatní mravnostní trestné činy [24], [9], [23]	57
Tabulka č. 27 Korelační koeficienty dle druhu trestného činu [24]	58
Tabulka č. 28 Nezaměstnanost a celkový počet evidovaných výbuchů [24], [9], [23]	60
Tabulka č. 29 Nezaměstnanost a nedovolené ozbrojování [24], [9], [23].....	61
Tabulka č. 30 Nezaměstnanost a maření úředního výkonu [24], [9], [23]	63

Tabulka č. 31 Nezaměstnanost a podílnictví [24], [9], [23]	64
Tabulka č. 32 Nezaměstnanost a obchodování s dětmi [24], [9], [23]	65
Tabulka č. 33 Nezaměstnanost a výtržnictví [24], [9], [23]	66
Tabulka č. 34 Nezaměstnanost a šíření toxikomanie [24], [9], [23].....	67
Tabulka č. 35 Nezaměstnanost a celkový počet evidovaných požárů [24], [9], [23]	68
Tabulka č. 36 Výsledky korelační analýzy [24]	69

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Mapa kriminality [4]	14
Obrázek 2 Parsonův korelační koeficient [26]	40